

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Тенденції

Тепличний
бізнес
боїться
холодів...

▶ СТОР. 8—9

Свято

Старт
на
Південному
Бузі...

▶ СТОР. 10

Спорт

«Шахтар»
порадував
якістю
гри

▶ СТОР. 14

№ 208 (4958)

П'ЯТНИЦЯ, 5 ЛИСТОПАДА 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Репетиція перед самітом «Україна—ЄС»

У Києві розпочалося 15-те засідання Комітету з парламентського співробітництва між Україною та Європейським Союзом. Учора його учасники (представники українського та Європарламенту) працювали в приміщенні Верховної Ради. А сьогодні, щоб ознайомитися із тонкощами вітчизняної регіональної політики, учасники зібрання вирушили до Одеси. Втім, червоною ниткою засідань і в Києві, і в приморському місті проходить одна тема — наші європерспективи. Надто актуальною вона видається у світлі наближення саміту «Україна—ЄС», призначеного на 22 листопада в Брюсселі.

▶ СТОР. 4

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Призначено нового Генерального прокурора

Ранкове засідання
4 листопада

Учора Верховна Рада 292 голосами надала згоду на призначення Віктора Пшонки на посаду Генерального прокурора України. Представляти претендента на цю посаду до парламенту прибув Президент Віктор Янукович, котрий зазначив, що згідно з законом термін повноважень Олександра Медведька на посаді Генпрокурора закінчився, тому він вносить пропозицію про призначення на цю посаду Віктора Пшонки.

▶ СТОР. 2

20 років разом

Нещодавно колектив редакції відзначав день народження нашої газети. 20 років тому восени було прийнято рішення про її створення. І вже 1 січня 1991 року світ побачив перший номер газети. На ювілей ми вирішили зробити подарунок... своїм читачам і в спецномері нагадати про те, як 20 років ми були разом: спільно переживали неприємні і щасливі моменти нашої історії, підтримували наших читачів, натомість завжди відчували і вашу підтримку. Та, зрозуміло, в один номер неможливо вмістити всі теми, які газета порушувала на своїх сторінках протягом двох десятиліть. Тож ми вирішили продовжити серію святкових матеріалів. Відтепер ви зможете прочитати їх під рубрикою «20 років разом».

▶ СТОР. 11

Підприємці оголосили «день гніву»

Фото: Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Кілька тисяч підприємців з усієї країни вчора знову взяли в облогу будівлю Верховної Ради України. Про те, як потрібно мітингувати, учасники акції скоро зможуть посібники писати. Так систематично й часто масові протести не влаштовують жодні громадські організації. От, правда, чи допоможе їм досвід достукатися до народних обранців

— невідомо. Але малі та середні бізнесмени переконують: боротимуться, доки стане сил. Мовляв, їм є що втрачати: якщо проект Податкового кодексу буде затверджено в тому варіанті, який є зараз, — усі вони залишаться без роботи, заробітку, а отже — і власного шматка хліба.

▶ СТОР. 5

Інші фото з цієї події шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua.

ПОДІЇ

Завершуються осінні жнива

На Черкащині завершується збір пізніх культур. Із 218 тисяч гектарів кукурудзи обмолочено 97,4 відсотка. Середня врожайність качанистої — 56,6 центнера з гектара. Найвища врожайність у Городищенському районі, де збирають більш як по 70 центнерів із кожного гектара.

Закінчують копати й цукрові буряки. Середньообласний показник урожайності солодких коренів — 273 центнери з гектара. Шість цукроварень, котрі розпочали виробничий сезон, уже виробили 80 тисяч тонн цукру.

Як повідомив начальник відділу ГУ агропромислового розвитку ОДА Юрій Чуенко, цього року закладено міцний фундамент під урожай 2011 року. Посіяно 292 тисячі гектарів озимини, повідомляє наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.

Теплохід «Акорд» повертається додому з грузинського полону

З 28 липня перебував під арештом у порту Поті (Грузія) український теплохід «Акорд». Грузинські правоохоронці наклали арешт на

судно з 11 українцями на борту за заходження у територіальні води Абхазії, яке не було узгоджено з грузинською стороною.

Деяких членів екіпажу заарештували й помістили до місцевої в'язниці. 4 серпня суд дозволив членам екіпажу повернутися до України, залишивши під арештом теплохід. А 26 жовтня суд міста Тбілісі ухвалив рішення стосовно зняття арешту з «Акорду». 9 листопада він покине територіальні води Грузії, повідомляє наш власкор В'ячеслав ВОРОНКОВ.

КОРОТКО

■ Редакція газети «20 хвилин» звернулася до Генпрокуратури з вимогою порушити справу за фактом перешкоджання роботі її співробітників («Фокус»).

■ У місті Сміла на Черкащині після дворічної перерви запрацював завод із виробництва лимонної кислоти, повідомляє наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.

■ Мінрегіонбуд України скоротив у 5 разів перелік ліцензійних робіт у будівництві (УНІАН).

Я ВАМ ПИШУ...

Інсулін зник! А що робити інсулінозалежним?

Мій чоловік — Узіков Павло Петрович — інвалід І групи, хворий на цукровий діабет, інсулінозалежний. Ось уже два тижні я не можу отримати для нього інсулін. У нашій поліклініці №1 по вулиці Лайоша Гавро його не виписують. Кажуть, що інсулін не завезли в наш район через відсутність фінансування. Я б ще повірила в це, якби чоловік користувався закордонним препаратом, але ж він приймає вітчизняний «Хумодар Р». Купити його — нема де. Допоможіть, будь ласка, ми у відчай. Таким людям, як мій чоловік, без інсуліну — смерть. Допоможіть! Любов УЗІКОВА.

Київ.

Упродовж липня—вересня МВС порушило 523 кримінальні справи у земельній сфері — ГолосUA

Македонія зацікавлена у розвитку міжпарламентської співпраці

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин зустрівся з Прем'єр-міністром Республіки Македонія Ніколою Груєвські. «Для нас Македонія — це дружня держава і ми завжди демонстрували симпатії і підтримку навіть в складні періоди. Ми розглядаємо Македонію як надійного і стабільного партнера в балканському регіоні, а також зацікавлені в підтриманні активного політичного діалогу і поглибленні наших зв'язків в економічній і гуманітарній сферах. Окрім того, зацікавлені в розвитку парламентських зв'язків. Тим паче що для нас важливий ваш досвід, зокрема, у питаннях адаптації законодавства до європейських норм і стандартів», — зазначив Голова Верховної Ради.

А Нікола Груєвські передав привітання і запрошення Голові Верховної Ради України Володимир Литвіну відвідати парламент Македонії. Прем'єр-міністр висловив задоволення від рівня всіх відносин між нашими країнами. «Ці відносини прослідковуються з духом приятельства,

дружбою, високим ступенем довіри, співробітництва у всіх галузях, які становлять обопільний інтерес», — підкреслив Нікола Груєвські. Він також відзначив, що якість відносин між деякими галузями наших країн вже має статус стратегічних. Окрім того, Прем'єр-міністр Республіки Македонія дуже високо оцінив роль України як незалежної держави у світі. Він також переконаний, що все ще існує потенціал для поліпшення співробітництва в економічній сфері. «Саме тому ми очікуємо, що цей візит надасть певного поштовху для розвитку цих відносин і співпраці. З нашого боку також є інтерес у поліпшенні міжпарламентського співробітництва між нашими країнами», — додав Нікола Груєвські.

Сергій МЕЛЬНИК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

З Туреччиною обмінємося досвідом у сфері високих технологій

Крім того, готується до підписання між нашими країнами угода про стратегічну раду високого рівня

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у середу під час візиту до Турецької Республіки зустрівся з Головою Великих Національних Зборів Туреччини Мехметом Алі Шахіном. Під час зустрічі, як повідомила прес-служба українського парламенту, обговорювалися стан та перспективи українсько-турецьких відносин.

За словами М. А. Шахіна, для розвитку співпраці між нашими країнами має велике значення той факт, що в Україні досягнуто політичної стабільності і сформовано новий уряд. «Наші парламенти матимуть велику роботу для законодавчої підтримки українсько-турецьких взаємин», — зазначив він.

У свою чергу, В. Литвин зауважив, що «ми робимо все, щоб Україна була стабільною, передбачуваною і такою, яку б розумів світ та її сусіди».

Голова Великих Національних Зборів висловив сподівання щодо офіційного візиту В. Литвина, який заплановано на початок наступного року. На його думку, візит надасть нового імпульсу розвитку як відносинам між нашими країнами в цілому, так і їх парламентському виміру.

М. А. Шахін також привітав В. Литвина з набуттям Україною головування у ПАЧЕС та висловив переконання, що цей період буде дуже плідним для цієї організації.

Голова Верховної Ради, у свою чергу, наголосив, що завдяки зусиллям його турецького колеги забезпечено «динаміку в діяльності такої важливої структури, як ПАЧЕС». Він високо оцінив рівень українсько-турецьких взаємин, зауваживши при цьому про великий нерезалізований потенціал двосторонніх відносин. В. Литвин висловив сподівання, що візит Прем'єр-міністра Туреччини Реджепа Ердогана, котрий, як очікується, відвідає Україну наприкінці цього року, значною мірою сприятиме наповненню нашого стратегічного партнерства реальним змістом. «І парламенти мають сказати в цьому своє вагомє слово», — додав він. В. Литвин також зазначив, що розраховує на активізацію співпраці між парламентами наших країн не тільки на рівні груп дружби, а й на рівні комітетів і фракцій.

Голова Верховної Ради наголосив, що Україна і Туреччина, маючи порозуміння на політичному рівні, зможуть

ще тісніше співпрацювати в економічній, гуманітарній та інших сферах.

М. Алі Шахін звернув увагу на те, що 2008 року товарообіг між нашими країнами досяг рекордного показника — 8,2 млрд. дол., але на економічну співпрацю негативно вплинула криза. «Ми маємо за рахунок інтенсифікації двостороннього співробітництва повернутися до цих цифр та перевищити їх», — вважає він.

В. Литвин погодився з реальністю цих намірів, підкресливши, що особливо ефективною має бути співпраця у сфері високих технологій та наукоємного виробництва. «Це потребує поєднання наших зусиль», — сказав він.

Водночас, відповідаючи на запитання журналістів, Голова Верховної Ради зауважив, що Україна має намір ініціювати проведення у рамках Парламентської асамблеї Організації Чорноморського економічного співробітництва низку заходів для активізації міжнаціонального і міжкультурного діалогу.

В. Литвин також зазначив, що Причорномор'я має «величезну історію і величезні

можливості, й, можливо, через це несе у собі й величезний конфліктогенний потенціал». Тому, на думку глави парламенту, потрібно також докладати зусиль і вживати заходів до врегулювання як «заморожених», так і потенційних конфліктів, якими насичений цей регіон».

Серед ключових проблем Причорномор'я, які потребують розв'язання, Голова Верховної Ради назвав проблеми енергетики, транспортних коридорів, пошук шляхів подолання наслідків фінансової та економічної кризи. При цьому В. Литвин зазначив, що парламенти мають «підштовхувати» уряди до вирішення цих питань.

Голова Верховної Ради також повідомив, що під час візиту до України Прем'єр-міністра Туреччини Реджепа Ердогана планується підписати угоду про стратегічну раду високого рівня. Ця рада, сказав він, «забезпечуватиме стратегічне партнерство на рівні прийняття відповідного законодавства в економічній сфері», що, за словами В. Литвина, сприятиме активізації двостороннього співробітництва і досягненню значних результатів.

Володимир Литвин сприйняв смерть Віктора Черномірдіна як втрату близької людини

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин відвідав Посольство Російської Федерації в Україні, де залишив запис у книзі скорботи з приводу смерті колишнього Надзвичайного і Повноваженого Посла РФ в Україні Віктора Черномірдіна та висловив співчуття російській стороні.

«Це втрата для Росії і для багатьох людей, які знали та мали можливість спілкуватися з Віктором Степановичем», — заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин. «Для мене особисто смерть Віктора Черномірдіна — це втрата близької людини. Я знав його, ми часто зустрічалися, спілкувалися в неформальній обстановці, в тому числі в сімейному колі», — зауважив В. Литвин.

За його словами, В. Черномірдин дуже багато зробив для Росії пострадянського періоду, який вимагав від представників влади «тримати свої країни, що називається, на власних руках», і він належав до тих людей, які змогли зробити «неймовірно складну, титанічну, відповідальну роботу». Велика заслуга В. Черномірдіна, вважає керівник українського парламенту, полягає в тому, що він утримував на нормальному рівні — політичному та людському — взаємини між Україною і Росією. «З властивою йому рішучістю Віктор Черномірдин давав відсіч діям тих людей, які намагалися посварити наші народи, наші країни. І ця сторона його діяльності ще буде належним чином оцінена», — зазначив В. Литвин.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 12-Й СТОР.

Призначено нового Генерального прокурора

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 4 листопада

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Володимир Олійник зазначив, що члени комітету під час розгляду подання Президента уважно вивчили матеріали та інформацію, яка характеризує особу кандидата на посаду Генпрокурора. Та більшістю голосів рекомендували Верховній Раді погодитися з пропозицією глави держави.

Сам В. Пшонка, подякувавши Президенту за внесення його кандидатури, зазначив, що «розцінює цей крок керівництва держави, як позитивну оцінку роботи всього одинадцятитисячного колективу прокуратури». За його словами, ця його впевненість базована ще й на тому, що останнім часом у країні порівняно з сусідніми Росією та Білоруссю в 1,5—2 рази зменшилася кількість злочинів, у 1,5 рази зменшилася кількість справ, повернутих судами до прокуратури на додаткове розслідування, та ін. Щоб не втратити цю динаміку, В. Пшонка вважає за необхідне «зберегти за прокуратурою право розглядати будь-які кримінальні справи». Підтримавши тезу Президента про необхідність гартованою крицею випікати корупцію, він повідомив, що до суду вже передано 9 тисяч справ про

корупційні злочини та 8 тисяч справ про хабарництво, лише цього року прокурорами упереджено незаконну приватизацію 20 гектарів землі. Разом з тим, новий Генпрокурор вважає, що одними лише репресивними заходами корупцію не подолати, а тому прокуратура очікує на якнайшвидше введення в дію антикорупційних законів. «У разі призначення мене на посаду Генпрокурора вживатиму всіх заходів для забезпечення законності, верховенства права і рівності всіх перед законом», — пообіцяв В. Пшонка. Головне, щоб тепер, уже Генпрокурор, не забув цієї своєї кандидатської обіцянки.

Далі В. Пшонка, відповідаючи на запитання народного депутата Валерія Бевза (КПУ) стосовно оцінки дотримання виборчого законодавства на Луганщині, зазначив, що в середу там було порушено кримінальну справу і представники прокуратури розпочали розслідування. Крім того, за його словами, загалом, за період виборчої кампанії до органів прокуратури надійшло 1132 звернення, а безпосередньо в день голосування — 126 скарг, внаслідок чого вже порушено дев'ять кримінальних справ.

Відповідаючи на запитання Ярослава Кендзюра («НУ—НС») стосовно перспективи розкриття справи про вбивство В'ячеслава Чорновола, В. Пшонка поінформував, що нині ця справа розслідується та що вже отримано дозвіл

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про надання згоди на призначення Президентом України Пшонки В. П. на посаду Генерального прокурора України

Відповідно до пункту 25 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України постановляє:

Надати згоду на призначення Президентом України Пшонки Віктора Павловича на посаду Генерального прокурора України.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
4 листопада 2010 року.
№ 2670-VI.

Тараса Чорновола на ексгумацію тіла його батька. «Результати цієї експертизи буде покладено в основу розслідування справи», — пообіцяв В. Пшонка. Андрій Кожем'якін (БЮТ) запитав, доки в ізоляторах сидітимуть невинні люди у так званій справі «РосУкрЕнерго» Макаренко, Діденко, Шепітько. На це новий Генпрокурор повідомив, що розслідування цієї кримінальної справи завершено й адвокати вже ознайомлюються з її матеріалами, тож нині саме від адвокатів залежить, коли цю справу буде передано до суду, який і скаже останнє слово.

Під час обговорення Іван Вернидубов (Партія регіонів) наголосив, що В. Пшонка має авторитет як в органах прокуратури, так і в судовій системі, що дуже важливо в умовах

реформування правоохоронної системи. Валерій Бевз (КПУ) звернув увагу, що сьогодні органам прокуратури потрібно «навести порядок у власному домі». Він висловив думку, що В. Пшонці вдасться впоратися з цим завданням. З тезою про необхідність наведення ладу в органах прокуратури погодився і Юрій Кармазін («НУ—НС»), який, окрім того, закликав В. Пшонку «якнайшвидше дати відповіді суспільству про вбивство Чорновола і Гонгадзе та про порушення виборчого законодавства в Енергодарі, Харкові, Одесі...».

Валерій Баранов (Блок Литвина) закликав нового Генпрокурора боротися з «дрімучою корупцією» та пов'язаним з цим розкраданням бюджетних коштів і землі. Андрій Шкіль (БЮТ) зазначив, що фракція не братиме участі в голосуванні, оскільки обрання Генпрокурора — це справа влади. Разом з тим, він сподівається, що надалі прокуратура не нехтуватиме зверненнями народних депутатів від опозиції, як це мало місце досі. Натомість ще один бютівець, Сергій Міщенко, заявив, що для нього «прокуратура — це рідна оселя», а тому йому не все одно, хто господарюватиме в цій оселі. Відтак він висловив свою підтримку кандидату і припустив, що незабаром в органах прокуратури В. Пшонку називатимуть «наш батько». Після цього відбулося результативне голосування.

Також учора Верховна Рада ратифікувала договір між Україною та Європейським інвестиційним банком про співробітництво та діяльність постійного представництва ЄІБ в Україні, ухвалила в цілому низку законів: «Про внесення змін до статті 4 Закону України «Про використання земель оборони» (щодо будівництва житла для військовослужбовців та членів їх сімей); про внесення змін до статті 43 Закону «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (стосовно підприємств, які у своїй діяльності використовують ядерну енергію); про повернення у державну власність цілісного майнового комплексу товариства з обмеженою відповідальністю «Херсонський машинобудівний завод».

На початку засідання головуючий привітав з днем народження народного депутата Віктора Шемчука.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

2 Генеральний прокурор України Віктор Пшонка своїм наказом призначив першим заступником Генерального прокурора Рината Кузьміна

І знову на Любешівщині свято

Урочистості в рідному селі

Цей осінній день назавжди увійде в історію села Ветли Любешівського району на Волині — до людей прийшли довгоочікуваний газ і автомобільна дорога. В обідній час усе населення було на центральній площі біля сільської ради. Сюди приїхали їх відомий земляк — Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Іванович Мартинюк, гості з обласного і районного центрів, жителі навколишніх сіл.

Лунає Державний гімн України. Сільський голова Любов Адамівна Павлік у своєму виступі каже, що «в біографію села вписується нове величне свято — введення в село газу і відкриття дороги. Вони доповнюють раніше зведені за допомогою Адама Івановича Мартинюка одну з кращих на Волині, а можливо, і в усій Україні, красуню-школу на 380 місць, величну церкву, оновлене приміщення сільської ради і пожежної частини. Повним ходом будуються дільнична поліклініка і лікарня, Будинок культури, бібліотека і поштове відділення, на черзі — спорудження дитячого садочка та інших об'єктів. Школа отримала автобус, а дільнична лікарня — санітарний автомобіль, стоматологічний кабінет, холодильну камеру, сучасні медичні прилади.

Як бачимо, Адам Іванович слів на вітер не кидає. Тож нам залишається тільки одне: працювати, зміцнювати славу рідного краю, адже гроші з повітря не беруться, ми повинні виправдати довір'я нашого ангела-охоронця, почесного громадянина села — Адама Мартинюка. Він не забув дорогу до рідної домівки, серцем і душею завжди біля батьківської землі. Тож прийміть, шановний Адаме Івановичу, низький уклін від імені сільської громади за Вашу благородну справу. Нехай допомагає Вам Бог, дає наснагу Вам і Вашим батькам, усієї Вашої родини».

Цю думку продовжила секретар первинної організації КПУ Віра Йосипівна Маковець: «Мені важко знайти слова, які б повною мірою відобразили нашого відомого земляка, авторитетного державного, політичного і партійного діяча України Адама Івановича Мартинюка. А для нас це чудова людина великої душі, чистої совісті та безмежної щедрості, справжній патріот нашої малі і великої Батьківщини. Нам важко повірити, що сьогодні в наші оселі прийшов газ і не доведеться більше заготовляти дрова, замовляти вугілля, щоб опалювати будинок та готувати їжу. А про нову дорогу я взагалі мовчу — якщо раніше, щоб дістатися до райцентру, ми витрачали півтори-дві години, то тепер — якихось 20—30 хвилин. Щастя і здоров'я Вам, дорогий наш Адаме Івановичу!».

Схвилюваним був виступ Першого заступника голови парламенту Адама Івановича Мартинюка. Щиро дякуючи за адресовані йому зворушливі слова вдячності, він згадав, як сорок років тому, долаючи вночі чл в непогожу днину 20-кілометрову відстань від рідних Ветел до Великої Глуші, де працював учителем історії після закінчення педінституту, він мріяв про той час, коли між цими та іншими селами району проляже асфальтова дорога. Сьогодні ця мрія нарешті здійснилася. «Ми повинні розуміти, що створення добробуту — це кошти. Справді, як вже говорилося, вони не падають з неба, як манна небесна. Ці кошти не взяті з державного бюджету — мені вдалося залучити власні кошти і кошти доброчинців, які пішли на користь людям».

Голова районної державної адміністрації Василь Трохимович Корець, заступник голови облдержадміністрації Віталій Володимирович Карпюк, начальник служби автомобільних доріг області Ігор Богданович Галащук, голова правління ВАТ «Волингаз» Мирослав Іванович Корота та інші щиро поздоровили вєтлєвчан, усіх жителів району з цією чудовою подією і заявили, що своєю безкорисливою увагою шановний Адам Іванович Мартинюк не обходить жителів інших міст і сіл Волині. Пройдуть роки, десятиліття, але людська пам'ять назавжди збереже його визначний особистий внесок у соціальний розвиток і добробут краю.

Кращим виробничникам, проектантам, газівникам і шляховикам були вручені заслужені нагороди.

За церковною і народною традицією настоятель місцевого храму отець В'ячеслав Скупейко з Божим благословенням освятив підвідний газопровід і в'їзну дорогу.

Настає урочистий момент: під звуки музики і оплески присутніх Адам Іванович Мартинюк і керівники області і району відкривають кран і запалюють газ. Це десяте газифіковане село у районі. А потім перерізають символічну стрічку на 45-кілометровій дорозі з асфальтовим покриттям, яка з'єднує села Ветли — Велика Глуша — Нєвір — Мукошин — Гірки — Грєчица — Шлапань. До речі, будівництво цієї дороги виконано у дуже короткі терміни — за неповні три місяці.

Свято закінчилось концертом в актовому залі сільської школи. А газ і дорога почали працювати.

Радість для всього району

У Любешеві, у селах Вєтлах, Мукошині, Погулянці, Підкорміллі, Волі Любешівській, Щитині, Великій Глуші, Гірках, Малій Глуші, Судчому, Сєдлищі, Залаззі, Березній Волі Адам Іванович Мартинюк оглянув об'єкти, які за його допомоги будуються чи ремонтуються. Саме таким чином радість приходить для всього району, у кожен з його 46 населених пунктів.

Він мав відверті, невимушені бесіди з виборцями. І це стало для людей доброю нагодою напряму поділитися з ним своїми щоденними проблемами, бідами і навіть горем. Для кожного у нього знайшлися добре слово і мудра порада. Людей цікавили питання зміцнення політичної незалежності й економічного відродження України, підвищення добробуту і соціальної справедливості, земельне питання, повернення трудових заощаджень, недопущення підвищення пенсійного віку, захист прав пенсіонерів, ветеранів війни і праці, інвалідів, багатодітних матерів, дітей війни, сиріт, чорнобильців...

Треба сказати, що виборці — це люди різного віку і різних професій, у кожного — свої мізки і погляди, свої емоції і переконання. Відповідаючи на сотні простих і складних запитань, Адам Іванович виходив насамперед з людських позицій, допомагав людям

багато маємо в планах. І я хочу сказати, що люди добре розуміють неоціненну допомогу, яку в цей скрутний для нашої країни кризовий період вносять у створення їх добробуту Адам Іванович Мартинюк. Він не обходить жодного питання, готовий надати допомогу кожній людині. Його пече будь-яка проблема, хвилює кожен наш біль. Ви знаєте, мені здається, що він може навіть віддати свою останню сорочку, щоб тільки комусь чимось допомогти. Зі свого боку ми готові піти за ним у вогонь і у воду. І якщо треба, то й підемо».

Робочі зустрічі

Змістовною була розмова Першого заступника Голови Верховної Ради України Адама Івановича Мартинюка з керівниками Любешівського району, з головами сільських рад і депутатами місцевих органів влади. Було зазначено, що наряду з вирішенням соціальних проблем необхідно зайнятися розвитком виробництва, створенням нових робочих місць. Адам Іванович зазначив, що згідно з прийнятим парламентом бюджетним кодексом вже наступного року значно більше коштів залишатиметься у місцевих бюджетах, і кожен населений пункт зможе розпоряджатися ними, виходячи з тих потреб, які в нього є.

Перший віце-спікер у ході розмови з ректором Луцького національного технічного університету доктором техні-

Голова райдержадміністрації Василь Корець, заступник голови облдержадміністрації Віталій Карпюк, Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк і начальник служби автомобільних доріг області Ігор Галащук перерізають символічну стрічку на відкритті асфальтової дороги.

своєю порадою, за невідкладної потреби брався виконувати їхні прохання і пропозиції, як тільки міг, допомагав їм власними коштами.

Зрозуміло, таку доброзичливу позицію Мартинюка не можна розглядати як прагнення якимось чином підобритися перед виборцями. Для нього це не якийсь електорат, а рідний український народ. Просто так природно, від усієї душі він ставиться до людей завдяки своєму вихованню, і люди також належним чином ставляться до нього. Мені від багатьох довелося почути, що якщо до Верховної Ради України будуть мажоритарні вибори, то абсолютна більшість людей проголосує за Мартинюка. І вже зараз вони вважають його своїм гідним і надійним представником.

Говорить голова райдержадміністрації Василь Трохимович Корець: «Кожен приїзд Адама Івановича Мартинюка у наш район — це справжнє свято. Щоразу він щось відкриває, вручає, перерізає... Можна сказати, що в районі ось вже більше десяти років проходить будівництво і євроремонт — відкриваються нові і капітально ремонтуються старі школи, медичні і культурні, побутові та спортивні заклади, церкви, дитячі садочки... Людям надається невідкладна фінансова й матеріальна допомога.

Ми знаємо, що зараз ведуться серйозні розмови про проведення Україною разом з Польщею фінальної частини чемпіонату Європи з футболу, до чого залишилось менше двох років. Так я хочу заявити, що за потреби Любешівщина також зможе взяти участь у проведенні «Євро-2012». У нас один з кращих в області стадіон «Колос», є вже чудові дороги, створені за активної допомоги Адама Івановича. А всіх футболістів і гостей чемпіонату готова прийняти кожна наша сім'я. Можливо, це жарт, але в кожному жарті є частина правди. Адже в житті все може бути, і ми вже зараз просимо розглядати нас як запасний варіант».

Говорить керівник місцевого «Агробуду», депутат районної ради Василь Павлович Матейчик: «Я вже 21 рік очолюю будівельну організацію, нами зведено 187 великих і малих об'єктів. Останні десять років працюємо на спорудженні замовлень громад, які фінансує наш земляк. Багато вже зроблено і ще

них наук, професором Віктором Володимировичем Божидарніком і ректором Волинського національного університету імені Лєсі Українки доктором біологічних наук, професором Ігорем Ярославовичем Коцаном, директорами шкіл району порушив питання про нерозривний зв'язок навчання і виробництва, про підготовку надійної молоді зміні нинішньому поколінню людей. (Це питання досить близьке йому, пам'ятаю, що коли я працював у Центральному Комітеті комсомолу України, то у 1976 році на рєспубліканській Дошці пошани був портрет наймолодшого вченого, 26-річного кандидата історичних наук Адама Мартинюка).

На зустрічі з прокурором області державним радником юстиції третього класу Андрієм Івановичем Гілем і начальником районного управління внутрішніх справ полковником міліції Сергієм Васильовичем Хвесиком обговорено питання захисту конституційних прав і свобод людей, боротьба з організованою злочинністю і корупцією, з дитячою безпритульністю.

Відбулася зустріч члена Президії ЦК Компартії України Адама Івановича

Мартинюка з першим секретарем обкому партії Петром Григоровичем Бушиком. Обговорено питання внутріпартійного життя, підвищення авангардної ролі комуністів у суспільно-політичній діяльності, в роботі місцевого самоврядування. Вручено партійні квитки молодим комуністам.

На майдані біля церкви

Під час перебування в районі перший віце-спікер парламенту Адам Мартинюк зустрівся з благочинним Української Православної Церкви Анатолієм Шкарою, відвідав Святомихайлівську церкву в селі Сєдлище (священик — Ростислав Простопчук), Святодухівську церкву в селі Підкорміллі (священик — Георгій Андрійчук), Святомихайлівську церкву в селі Воля Любешівська (священик — Андрій Мельник), в селі Велика Глуша (священик — Олександр Шпаковский), в селі Судче (священик — Дмитро Лапко), які будуються, ремонтуються чи художньо оформляються за його спонсорської допомоги і за рахунок залучених народним обранцем коштів благодійників.

У своїх виступах на майдані біля церкви Адам Мартинюк говорив, що український народ з давніх-давен живе глибокою вірою в Бога. І ця щира віра залишилася непохитною в найскладніші часи історії, вона всмоктувалася з молоком матері і проявлялась як у горі, так і в радості. На жаль, у передвоєнні і перші післявоєнні роки між комуністичною ідеологією і релігійним вченням відбувалася серйозна боротьба за серця і розум людей, в результаті чого суспільство зазнало значних втрат.

В останні роки Радянської влади комуністами була дана сувор оцінка всім трагічним сторінкам нашої історії, пов'язаним з незаконними репресіями проти служителів церкви і віруючих. У 1988 році знято всі обмеження на рєєстрацію релігійних общин всіх конфесій, було прийнято урядові рішення про повернення церквам їх власності і храмів. Тоді почалася масова передача культових споруд і майна православним, католицьким, мусульманським, іудейським та іншим релігійним общинам.

У вересні 2001 року Компартія України принесла вибачення християнам і віруючим інших конфесій за страждання і знегоди, що випали на їх долю в годину лихоліття, засудила методи воєйовничого більшовицького атеїзму і заявила, що комуністи не допустять повторення подібної політики, зроблять все для того, щоб віруючі не сумнівалися в щирості нашої позиції з визнання жалихливих сторінок історії. У своїй практичній діяльності комуністи борються за утвердження в житті суспільного згуртованості і миру, вічних людських цінностей, ідеалів правди, добра і справедливості, високої моралі.

І хоча релігія відокремлена від держави, каже Адам Іванович, але вона не відокремлена від суспільства, яке є спільним домом для мільйонів віруючих, для сотні етносів і релігійних конфесій. Компартія проводить послідовну і принципову політику щодо забезпечення рівних прав і можливостей для кожного послідовника всіх віросповідань і світоглядів відповідно до їх статусу, яким вони наділені у рамках законодавства. Життя показує, що це із владністю сприймається людьми і сприяє поліпшенню морально-психологічного клімату в суспільстві.

Треба сказати, що віруючі Любешівського району вважають Адама Мартинюка українським православним комуністом. У кожній церкві на його честь правиться богослужіння, люди бажають йому і його сім'ї здоров'я, щастя і благополуччя, довгих років життя. За активні і багаторічні зусилля у зміцненні суспільної злагоди і громадянського миру і за заслуги перед Православ'ям Предстоятель Української Православної Церкви, митрополит Київський і всія України Блаженніший Володимир нагородив його вищим церковним орденом Рівноапостольного князя Володимира.

Від автора.

Ця поїздка члена Президії ЦК Компартії України, Першого заступника Голови Верховної Ради Адама Івановича Мартинюка на Волинь була за тиждень до виборів у місцеві органи влади 31 жовтня 2010 року. Вибори відбулися, і тут важливо зазначити, як у результаті проведеної ним агітаційної роботи змінились електоральні дії виборців.

Так, за попередніми підрахунками, у Любешівському районі за представників Комуністичної партії України проголосувало: до обласної ради — 26,75%, до районної ради — 26,79% виборців, тоді як на попередніх місцевих виборах у 2006 році показник до облради становив 12,3%, до районної — 12,4%. До районної ради на останніх виборах здобуто перше місце. Це — найкращий результат для КПУ серед усіх районів України.

Якщо взяти результати виборчої кампанії у розрізі сіл, у яких напередодні виборів побував А.І. Мартинюк, то у Вєтлах він зберігся на останніх і на минулих виборах на рівні 60 %, у Любєшєві — 21% (було у 2006 році — 12,3%), у Мукошині — 60,6% (було — 29,3%), у Погулянці — 32% (було — 8,6%), у Підкорміллі — 57% (було — 12,9%), у Волі Любєшєвській — 28,1% (було — 12,8%), у Щитині — 71,05% (було — 6,8%), у Великій Глуші — 37,96% (було — 10,2%), у Гірках — 52,65% (було — 18,4%), у Малій Глуші — 53,79% (було — 7,6%), у Судчому — 21,1% (було — 12,08%), у Сєдлищі — 18,67% (було — 2,5%), у Залаззі — 24,95% (було — 2,1%), у Березній Волі — 69,4% (було 10,76%). Як бачимо, — динаміка досить позитивна.

На закінчення хочу сказати, що мені приємно писати цю статтю про чергову поїздку Адама Івановича Мартинюка на його рідну Волинь. Розв'язуючи щодня невідкладні проблеми держави і суспільства, він опікується також турботами окремої людини. Я бачу, як на моїх очах, на очах усіх людей добро народжує добро.

Іван ГАВРИЛИШИН, член Національної спілки журналістів України.

МІСЦЕВІ ВИБОРИ

Харків назвав
нового керівника

Харківська міська виборча комісія обробила 100 відсотків протоколів і назвала переможця у виборчих перегонах за крісло харківського міського голови. Згідно з даними, на виборах переміг Геннадій Кернес — у нього 30,09% голосів. На другому місці представник «Батьківщини» Арсен Аваков — 29,46% голосів. На третій позиції комуністка Алла Александровська — 18,38%. Проти всіх — 10,91%. Утім, голова міської виборчої комісії Олександр Дмитренко все-таки назвав ці результати попередніми, оскільки зараз починають розглядати скарги, які подали в комісію. Але при цьому керівник міськвыборчкому висловив думку, що основні цифри вже не зміняться.

Микола КОСИЙ.

На посаді голови
син змінив батька,
який під слідством

Із семи кандидатів на посаду міського голови Немирова в Вінниччині виборці віддали перевагу 24-річному Олександру Качуру, синові колишнього міського голови. За нього проголосували 52 відсотки тих, хто прийшов на виборчі дільниці. Решта шестеро кандидатів навіть загалом не набрали такої кількості. Хоча серед претендентів були знані у місті люди — голова райради, два колишні прокурори, два директори підприємств.

— Схоже, спрацював високий авторитет батька, — каже один із політологів. — Фактично це його голоси. Адже до виборів хлопець не був публічною людиною. Його знали тільки як сина міського голови. Та й досвід управлінської роботи не має...

За словами політолога, не можна також не брати до уваги притаманну у такому випадку українцям рису — жаліти скривдженого. Незадовго до виборів міського голову Немирова Віктора Качура затримали правоохоронці за підозрою в отриманні хабара у сумі майже два мільйони гривень. Затриманий стверджує, що таким чином конкуренти позбавили його можливості повторно балотуватися на посаду. Якщо це справді так, то навряд чи вони могли передбачити нинішній розвиток подій.

Новообраний міський голова каже, що провів 44 зустрічі з виборцями. Наочної агітації не використовував, бо не мав на це часу. Кожну зустріч розпочинав словами: «Було б справедливо, якби зараз на моєму місці був батько, бо йому є що сказати людям...»

Олександр уточнює, що не було такого випадку, коли б люди не запитували про батька, про його здоров'я. Конкуренти до компромату не вдавалися. Тільки одного разу порізли шину в колесі автомобіля. До обрання міським головою Олександр Качур працював заступником директора ВАТ «Немирівське АТП». Його кандидатуру пропонувала організація партії «Наша Україна». «Сам я безпартійний, — пояснює пан Олександр. — Тому звернувся до довіреної особи батька. Вона представляє названу політичну силу. Однак бути моєю довіреною особою людина відмовилася. Я її розумію, агітувати за сина, батько якого у слідчому ізоляторі...» Син вірить у те, що суд виправдає батька. А він, у свою чергу, постарастся не підвести його. «Я розумію, що переміг завдяки високому авторитету батька, — широко зізнається пан Олександр. — Це його голоси. Тепер точно знаю, що він би отримав ще більшу довіру виборців. Постараюся довести всі розпочаті ним справи. Зробити їх ще краще. Жаль тільки, що на роботу не зможу та-та взяти. Закон не дозволяє...»

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Репетиція перед самітом «Україна—ЄС»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Нагадаємо, це зібрання преса давно вже охрестила доленосним для нашої країни, оскільки на ньому планують продовжити переговори з приводу укладення угоди про асоціацію, яка включає в себе положення про створення зони вільної торгівлі з ЄС. З огляду на це, засідання Комітету з парламентського співробітництва можна назвати такою собі генеральною репетицією перед цим заходом.

Згідно із порядком денним засідання, відкривати його мав Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Однак керівник парламенту саме в цей час не міг покинути сесійну залу — там ішли дебати про призначення нового Генерального прокурора за присутності Президента. Відтак із вступним словом виступив заступник Голови ВР Микола Томенко. З цього й розпочалася робота засідання.

«Ви можете розраховувати на дуже відверту дискусію», — наголосив голова делегації Європарламенту в комітеті співпраці «Україна—ЄС» Павел Коваль. Він відзначив, що українська дипломатія протягом останнього часу була дуже активною, а інформація про все, що відбувається в країні, надходила в повному обсязі. Пан Коваль подякував і представникам влади, й опозиції за те, що вони охоче йдуть на діалог. «Україна надзвичайно важлива для Європейського Союзу», — наголосив політик. Водночас він закликав звертати особливу увагу не на політичні моменти, а на реальні питання, які стосуються, приміром, проблем регіональних, соціальних, освітнянських тощо.

Віце-прем'єр міністр Сергій Тігіпко зі свого боку також підкреслив важливість ЄС для нашої країни і в політичному, і в економічному сенсі. На підтвердження цього він назвав такі цифри: 80 відсотків інвестицій, які надійшли в Україну, — з ЄС, більш як 30 відсотків зовнішньої торгівлі також припадає на Європу. Тож, на його думку, наша співпраця має перейти в площину конкретних дій. «Чим більше конкретики, тим краще, — сказав

Депутат Європейського парламенту (Республіка Польща) Павел Коваль, заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко, голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

він, — бо гарні розмови, врешті-решт, нічим не закінчуються, якщо вони не підкріплені конкретними рішеннями».

До чітких дій, на думку урядовця, можна зарахувати угоду про асоціацію, яка дає конкретні рекомендації — що варто зробити, аби адаптувати наше законодавство для створення зони вільної торгівлі. С. Тігіпко наголосив, що протягом піврічної роботи уряд, в якому він працює, разом із Верховною Радою ухвалив цілу низку рішень, «про які розмовляли роками». А саме: закон про держзakupівлі, доповнення до закону про Нацбанк, про захист персональних даних, ратифікація запобігання торгівлі людьми. «Ми досягли

значного, я вважаю, прогресу у вирішенні наших енергетичних питань», — сказав С. Тігіпко. Відтак, за його словами, уже сьогодні робляться конкретні кроки на шляху до ЄС.

«Кабінет Міністрів має абсолютно чіткі погляди на те, що робити далі», — підкреслив С. Тігіпко. Однак, звернувши увагу, було б добре, якби такий конкретний план дій існував і з приводу того, що стосується запровадження безвізового режиму із ЄС, адже нині є «нормальна співпраця» між урядом і Верховною Радою. На думку віце-прем'єра, це дає підстави для оптимістичних прогнозів.

Надія СМІЯН.

Важлива об'єктивна оцінка виборчого процесу з боку Європейського парламенту

Виступ заступника Голови Верховної Ради України М. В. Томенка на відкритті 15-го засідання Комітету з парламентського співробітництва «Україна—ЄС»

Шановні народні депутати України, шановні депутати Європейського парламенту, пані та панове!

Щиро вітаю членів обох делегацій Комітету з парламентського співробітництва, який є головним інструментом парламентського діалогу між Україною та ЄС.

Переконаний, що Комітет проведе серйозну дискусію з представниками уряду і Верховної Ради України та прийме ґрунтовний заключний документ, який віддзеркалить найамбітізніші цілі порядку денного відносно України — ЄС та основні очікування України від саміту 22 листопада ц. р.

Ми цінуємо підтримку Європейського парламенту в ключових питаннях відносин з ЄС. Сьогодні є очевидним той факт, що вищий законодавчий орган Євросоюзу має найбільш уважний погляд на перспективи поглиблення інтеграційних процесів між Україною та ЄС.

Ми вітаємо активне залучення Європарламенту до спостереження на виборах. Українська влада, як відомо, прийняла рішення про запрошення міжнародних спостерігачів, незважаю-

чи на відсутність відповідних зобов'язань.

І я переконаний, що спостерігачі, які працювали на наших виборах, можуть дати об'єктивну, реальну оцінку того, що відбувалося на виборах, оскільки цілком очевидно, що якщо загальна лінія зміни виборчого законодавства буде йти в напрямку до змішаної системи, то нас чекають парламентські вибори на змішаній системі. І для мене не лише як заступника Голови Верховної Ради України, а й як для представника опозиції надзвичайно важливо, щоб оцінка міжнародних спостерігачів не була поверхневою і кабінетною, а була реальною і такою, яка би допомогла українській владі підказати, що організація виборів і виборчий процес є ключовою ознакою демократичності чи недемократичності влади.

І я хотів би, щоб завдяки цій оцінці наступні парламентські вибори відбувалися на стандартах демократії, а не на тих стандартах, на яких відбувалися місцеві вибори.

Україна та ЄС перебувають сьогодні на важливому етапі розвитку двосторонніх відносин, зокрема, це відображається в інтенсивному пошуку взаємоприйнятних шляхів для зміцнення

співробітництва шляхом укладення Угоди про асоціацію.

Угода дає можливість перевести відносини Україна — ЄС від формату партнерства та співробітництва до поглибленої філософії, яка ґрунтуватиметься на засадах політичної асоціації та економічної інтеграції.

Невід'ємною частиною угоди є положення про створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Ми прагнемо забезпечити взаємовигідні умови функціонування зони вільної торгівлі як для європейського бізнесу, так і для українського виробника. Ми підійшли до того моменту, коли сторони мають знайти оптимальні компромісні рішення та забезпечити позитивну динаміку в переговорах щодо створення зони вільної торгівлі.

Надзвичайно важливе значення має питання прогресу в безвізовому діалозі Україна — ЄС, адже досягнення у цій сфері є найбільш відчутними для українських громадян.

Європейський парламент послідовно підтримує прагнення України стосовно візової лібералізації, що було відображено як у рішеннях Комітету з парламентського співробітництва, так і в резолюціях Європарламенту.

Водночас формальне схвалення цього документа не відповідає сучасним реаліям у візовому діалозі з ЄС. Саме тому ми прагнемо покласти цей документ в основу майбутніх рекомендацій Верховної Ради України. В свою чергу, сподіваємось на відповідний крок з боку Європейського парламенту.

Найбільш актуальним питанням для України у цій сфері є схвалення Плану дій з запровадження безвізового режиму з ЄС. Ми очікуємо на надання Україні цього документа на черговому саміті «Україна—ЄС», і вважаємо, що позитивне рішення Ради міністрів ЄС від 25 жовтня ц. р. дає належні підстави для досягнення цієї мети.

Через кілька тижнів відбудеться черговий саміт «Україна—ЄС». Напередодні цього головного заходу двостороннього політичного спілкування увага до відносин між Україною та ЄС значно підвищиться. І це природно, адже обидві сторони підведуть підсумки основних досягнень співпраці за 2010 рік. З другого боку, на наше глибоке переконання, саміт повинен відкрити нову сторінку в наших відносинах, якою може стати План дій із запровадження безвізового режиму.

Дякую за увагу.

У Волинській облradі буде комуніст

Комуністична партія України матиме свого представника у Волинській облradі. Переможцем у мажоритарному окрузі № 18, що в Любешівському районі, став керівник райкому КПУ Петро Бушчик. До речі, комуністи отримали на Любешівщині найбільше голосів і по багатомандатному виборчому округу до облradи. Їх підтримало понад п'ять тисяч виборців, або 26,8 відсотка, на другому місці Партія регіонів — 16,5, на третьому ВО «Батьківщина» — 13,7 відсотка. Проте цей успіх комуністів локальний і пов'язаний насамперед з високим авторитетом у цій поліській глибинці Першого заступника Голови Верховної Ради України Адама Мартинюка, який часто буває в районі і допомагає землякам у вирішенні багатьох соціальних питань. Загалом же в області за список КПУ проголосувало 9,1 тисячі виборців, або 2,3 відсотка.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Кожен десятий підліток не відчуває себе щасливим

Здоров'я молодого покоління має бути головним пріоритетом для влади. Про це йшлося на парламентських слуханнях «Молодь — за здоровий спосіб життя».

Однак для цього потрібно змінити підходи до вирішення молодіжних проблем. Особливо це важливо у зв'язку з введенням з першого січня 2011 року нової редакції закону про фізичну культуру і спорт. А спортивну матеріально-технічну базу треба відновити хоча б на рівні 1992 року, вважає голова Комітету Верховної Ради з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Павло Костенко.

На жаль, в Україні й досі немає окремого

законодавства щодо здорового способу життя. Хоча в цілому, як відзначають експерти, є певна законодавча база. Однак її неефективно використовують, а простіше — не виконують законів. Особливо це відчувається на місцевому рівні. Скажімо, хто й коли останній раз проводив соціальні (не піарні, не передвиборні) — заходи з молоддю?

Отже, голова профільного комітету переконаний: завдання для всіх органів і виконав-

чої влади, і місцевого самоврядування — дотримання вже прийнятих у цій сфері законодавчих норм та дієвий контроль за їхнім виконанням. Крім того, парламентарій вважає, що для цього назріла необхідність створення єдиного координаційного центру. У владних кабінетах має бути й національна стратегія стосовно реалізації заходів формування здорового способу життя молоді.

А міністр України у справах сім'ї, молоді та спорту Равіль САФІУЛЛІН (на знімку) переконаний: державні органи, бізнес та громадськість мають об'єднатися задля утвердження здорового способу життя і відмови від шкідливих звичок.

Міністр оперував невтішними прогнозами світових експертів у галузі здоров'я: до 2050 року Україна втратить, за найоптимістичнішим сценарієм, до 18% населення, тобто загальна чисельність скоротиться до 38 млн. осіб. Водночас, за даними Світового банку, до 2025 року населення України може зменшитися до 37 млн. людей. Дуже песимістичні прогнози і в ООН: їхні фахівці стверджують, що до середини нинішнього століття у нашій країні проживатиме лише 26 млн. осіб.

Справді, здоров'я людини не може розглядатися як суто медична проблема. Світова спільнота ще в минулому столітті розібралася з цим міфом і дійшла висновку, що стан здоров'я лише на 10% залежить від системи охорони здоров'я, а решта 90% обумовлюються: станом екології (20%), спадковістю (20%) і найбільше — способом життя (50%).

Доводиться констатувати, наголосив міністр, що рухова активність, регулярні заняття фізичною культурою та спортом як обов'язкова умова здорового способу життя не дуже поширена серед української молоді. Скажімо, дівчата ведуть більш пасивний спосіб життя і мають фізичні навантаження лише на заняттях фізкультури.

Іншим важливим чинником здоров'я є задовільний психічний стан особистості. Нара-

зі серед психічних порушень у старшокласників переважають невротичні розлади (42%), поширюються випадки депресивних станів із затяжним та хронічним перебігом. За словами Р. Сафіулліна, зростає і кількість самогубств серед молоді віком 15—19 років, що пояснюється відсутністю мотивації та ціннісних орієнтацій. Дослідники стверджують, що 13% молоді різного віку мають проблеми з пошуком сенсу життя, ще 10% не відчувають себе щасливими й не задоволені своїм життям.

Міністр окремо акцентував увагу на тому, що формування здорового способу життя починається саме з сім'ї.

«Ми повинні зараз створити всі умови для того, щоб Україна стала сучасною країною здорових людей. Такою, про яку ми всі мріємо, в якій хочемо жити та розвиватися!», — додав він.

Виклади виступів інших учасників парламентських слухань читайте в найближчому номері газети.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Без акценту на конкретні прізвища

Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу за фактом незаконних дій членів Національної ради з питань телебачення і радіомовлення під час засідання 28 січня 2010 року. По-перше, це засідання відбувалося попри заборону суду. По-друге, на ньому навіть не було кворуму, однак, рішення члени Нацради все-таки ухвалили. На цьому наголосила голова Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування законності прийняття рішень Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення стосовно проведення конкурсів та встановлення переможців конкурсів на отримання (переоформлення) ліцензій на мовлення з використанням відповідних частот у 2005—2010 роках Інна Богословська (на знімку праворуч).

Водночас І. Богословська вважає, що покарання за цей злочин має бути «умовним», без позбавлення волі. «Нехай це буде умовна міра покарання, але не пов'язана з позбавленням волі,

яка свідчитиме: за правопорушенням йтиме відповідальність», — сказала вона. До того ж пообіцяла, що ТСК уважно стежитиме за перебігом слідства.

Крім того, депутат повідомила, що Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу за фактом незаконного прослуховування розмов власників компанії ТВі. За її словами, у США суд розглядає справу про незаконне відчуження половини акцій каналу ТВі. «Одна зі сторін як докази надала роздруківки приватної розмови, що здійснювалася в Україні. Це, безперечно, викликало наше бажання з'ясувати, що це таке, що, навіть не соромлячись, на території іноземної держави демонструють документи, отримані незаконним шляхом», — наголосила депутат. Нині тривають технічні експертизи. Після цього буде встановлено джерела зняття інформації, апаратура, на якій це робилося. «Для нас це вкрай важливо, бо необхідно поставити крапку у спорах по ТВі. Це комерційна

суперечка чи утиски свободи слова», — додала І. Богословська.

Раніше комісія вже оприлюднювала свою думку, яка, до речі, підтверджена судами і прокуратурою, що суперечка навколо ТВі має суто комерційний характер. Це, за словами І. Богословської, легко довести хоча б з огляду на те, що до незаконного отримання ліцензії компанія ТВі умовно на ринку могла коштувати 20 мільйонів доларів. Нині її вартість може становити 200 мільйонів доларів.

У свою чергу, компанія ТВі написала листа до ТСК, в якому вказала факти порушення закону під час видачі ліцензій іншим каналам. Комісія вивчатиме й ці факти і вже запросила відповідні документи.

І. Богословська переконана: завдання комісії — без акценту

на конкретні прізвища проаналізувати роботу Нацради загалом. Якщо необхідно, запропонувати зміни до законодавства. Але головне — це зняти будь-які інси-

нуації навколо діяльності Національної ради з питань телебачення і радіомовлення.

Вл. інф.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Підприємці оголосили «день гніву»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Із акції в акцію «обмундирування» представників малого та середнього бізнесу майже не змінюється: ті само плакати, лозунги й навіть похоронні вінки з відрами. Подібно до минулого разу, під стукіт металевих відер і викрики «Ганьба» підприємці оголосили «день гніву» і протестували проти Податкового кодексу. Щоправда, цього разу їхні вимоги стали серйознішими. Раніше вони просили врахувати розроблені ними зауваження та поправки до проекту кодексу. Зараз цього їм уже замало. Отож закликають народних обранців накласти мораторій на прийняття Податкового кодексу, приміром, до 2012 року.

— Наші вимоги стали радикальніші, бо ми зрозуміли: поправками нічого не підлатаєш, — каже Надія Кнець, голова ради профспілки захисту підприємництва м. Хмельницького. — Треба сісти й нормально від самого початку та до кінця написати Податковий кодекс. І робити це потрібно справжнім експертам: підприємцям, аналітикам, економістам.

Серед найсуттєвіших зауважень до проекту кодексу — фактичне знищення спрощеної системи оподаткування, те, що обов'язкові платежі до Пенсійного фонду країни та єдиний соціальний внесок виводяться із єдиного податку і сплачуються додатково тощо. Підприємці запевняють: платити податки за новими правилами вони просто не зможуть. «Вони нас якщо не податками, то штрафами замучать. Процвітати будуть тільки олігархи, бо отримають пільги. А інші підприємці, особливо молодь, яка починає працювати, а робочих місць немає, вижити не зможуть. Тому потрібно переглянути всю концепцію оподаткування», — переконує пані Кнець.

Щоправда, чиновники такий варіант розвитку подій поки що не розглядають. Натомість звітують про кількість надісланих поправок до кодексу. Їх уже понад 4 тисячі надіслалося. Віталій Хомутиннік, голова Комітету Верховної Ради з питань податкової і митної політики, припускає, що Податковий кодекс буде-таки проголосований наприкінці листопада. Й уже з початку нового року він має набрати чинності.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Удосконалено 12 розділів законопроекту Податкового кодексу до другого читання. Далі буде.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Голова Комітету з питань податкової та митної політики Віталій Хомутиннік зберігає олімпійський спокій, все йде по графіку, хоча після першого читання діл законопроекту Податкового кодексу надійшло, за його словами, близько 4,5 тисячі поправок. На момент засідання комітету робоча група під головуванням Катерини Ващук підготувала до внесення на розгляд депутатського корпусу 12 розділів. Тож, за прикидками Віталія Хомутинніка, на сесію наступного тижня у стадії готовності буде й решта. А поки що він доповів коротко про узгоджені позиції першої частини урядового доробку.

Про акцизний податок. Уточнена податкова база і порядок індексації збору. Присутній на засіданні народний депутат Дмитро Сандлер намагається переконати членів комітету у потребі встановити пільгову ставку на бензин, який використовується для виробництва етилену, йому радять узгодити це питання з урядом, бо цілком очевидно, що за цим стоять втрати бюджетних доходів.

Про транспортний податок. На думку Віталія Хомутинніка, філософія зберігається. Збір одноразовий. Податкова база розширюється, у тім числі за рахунок скорочення пільг і оподаткування авто, які, на думку робочої групи, можна вважати розкішними. Податок на яхти та літаки планується запровадити з наступного року. Зауваження представника з Асоціації міст України буцімто скасування транспортного податку позбавляє місцеві бюджети неабиякої статті доходів (ремонтувати дороги не буде за що!) не знаходить відгуку: втрати компенсує підвищений істотно акциз на пальне.

Про екологічний податок. Підняті вдвічі ставки податку пропонуються розкласти на три роки — ставки податку зростатимуть щороку на 25 відсотків, але його платитимуть усі — і суб'єкти господарювання, і бюджетні установи. Це, зокрема, обумовлено ще й тим, що промисловість має обмежену кількість екологічних проектів, які потребують нагального фінансування.

Про рентну плату на видобуток нафти, газу і газового конденсату. Ставки рентної плати пропонуються підвищувати на рівень інфляції. Регламентовано поря-

док розрахунків і сплати рентної плати, посилюється відповідальність платників. Спроба народного депутата Ксенії Ляліної доповнити відповідний розділ положенням про податкові преференції для видобутку енергоносіїв понад завдання наражається на спротив членів комітету, попри те, що, за її словами, енергетики це привітали.

Про місцеві податки і збори. Запроваджується новий податок на нерухомість, але не з 2011, а з 2012 року, оскільки потрібен час на створення єдиного реєстру нерухомості. Неоподаткована податком площа зростає зі 100 до 120 квадратних метрів на квартири і з 200 до 250—300 квадратних метрів на приватні будинки. Спонтанна дискусія між керівником робочої групи Катериною Ващук та першим заступником міністра фінансів Вадимом Копилевим свідчить, що до узгодження всіх процедурних та регулятивних моментів ще справа не дійшла. Сперечаються про те, що вважати базою оподаткування — загальну площу об'єкта нерухомості чи житлову. Чи є басейн розкішною і чи не видаватиме селянин хлів за житлову площу. Зрештою, до схвалення в остаточній редакції комітет пропонує вважати загальну площу об'єкта нерухомості. Ставки податку встановлюють сільські, селищні та міські ради: для квартир, площа яких не перевищує 300 квадратних метрів, — не вище 1 відсотка від розміру мінімальної заробітної плати; для квартир з площею понад 300 квадратних метрів та для будинків загальною площею понад 500 квадратних метрів ставка податку становить 2,7 відсотка від розміру мінімальної заробітної плати.

Про податок на депозити. Хтось із присутніх на засіданні чиновників переконує, що уряд не проти того, щоб відтермінувати запровадження цього податку на 2015 рік. Логічно.

Про найбільш «гарячі» розділи, які стосуються спеціальних режимів оподаткування, мова попереду. Усі знають, що представники малого та середнього бізнесу на 4 листопада призначили чергові акції протестів, погрожуючи зробити «графік Хомутинніка» гнучким і не таким стилем. Бо урядовий розрахунок схвалити держбюджет-2011 на основі Податкового кодексу, доопрацьованого за цим графіком, обіцяє дивовижно великий клопіт бухгалтерам і платникам податків.

Сергій МИКОЛАЇВ.

Київрада затвердила цільову програму «Питна вода Києва на 2011—2020 роки», яка передбачає реконструкцію водоочисних споруд та перехід на знезараження водопровідної рідини хлоридом натрію замість хлору (УНІАН)

Головою спостережної ради Ощадбанку замість Ігоря Сотуленка призначено заступника міністра фінансів Сергія РИБАКА (УНІАН)

У НОМЕР

► МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Відшкодували сорок мільйонів гривень боргів із зарплати

На Миколаївщині заборгованість із зарплати сягнула 45,5 мільйона гривень. При цьому майже четверта частина боргу — на рахунку активно діючих підприємств. Про своєчасність виплати зарплат та пенсій, додержання законодавства про оплату праці та обов'язкове державне пенсійне страхування йшлося під час міжвідомчої наради за участю представників контролюючих органів, яка проводилася під головуванням прокурора області Миколи Стоянова.

З початку року за результатами прокурорських перевірок порушено більш як півсотні карних справ, 45 з яких уже розглянуті в судах: громадянам відшкодовано 40 мільйонів гривень. 158 посадовців притягнуті до відповідальності, в тому числі двадцять представників контролюючих органів. Прокурор області підкреслив: далеко не завжди ефективно працюють контролюючі органи — не здійснюють належного моніторингу заборгованості, не аналізують причини її виникнення, не вживають заходів до притягнення суб'єктів господарювання до відповідальності за порушення закону.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

► ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Замовницю вбивства власного чоловіка засуджено

Апеляційний суд Чернігівської області позбавив волі на шість років мешканку Чернігова Н. Молько за підготовку та організацію убивства свого чоловіка. Замовниця найняла виконавця-кілера, котрий вирішив повідомити про її наміри правоохоронним органам. Міліція заарештувала жінку та порушила проти неї кримінальну справу. Під час слідства вона зізналася у скоєному. Як з'ясувалося, у такий спосіб жінка хотіла обірвати життя людини, з якою останнім часом мала конфліктні стосунки.

Сергій ПАВЛЕНКО.

► ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Обіцяв встановити пластикові вікна, а отримавши гроші, зникав

Мешканця Маріуполя, на рахунку якого близько двох десятків фактів шахрайства, затримала міліція. Безробітний 32-річний чоловік придумав схему обдурення довірливих громадян. Як розповів начальник Приморського райвідділу міліції Володимир Зорін, колись зловмисник заснував ПП, яке не виправдало надій та збанкрутувало. Але затриманий вирішив використати печатку фірми і підроблений паспорт. У людних місцях він розвісив рекламні оголошення про проведення будівельних робіт та встановлення пластикових вікон. Незабаром з'явилися перші клієнти, які бажали недорого придбати якісну продукцію чи зробити ремонт. Із замовниками шахрай укладав договір, вказуючи неправдиві реквізити фірми та підписуючись чужим іменем. Виконавець вимагав 80 відсотків передоплати, а решту суми потрібно було доплатити пізніше. Отримавши гроші, безслідно зникав. Так йому вдалося кілька місяців водити за ніс мешканців міста. Зараз афериста заарештували, за фактами шахрайства порушені кримінальні справи. Міліція вважає, що повний перелік потерпілих ще не встановлено, тож перевіряє підслідного на причетність до аналогічних злочинів.

Ліна КУЩ.

Соціальні стандарти зростають... разом зі споживчими цінами

Добробут українського пенсіонера зріс. Його життя стало ситнішим і веселішим. Адже з 1 жовтня мінімальна пенсія становить 723 гривні, а середня — 1123. Через місяць, за словами міністра праці й соціальної політики України Василя Надраги, уряд має намір збільшити середню пенсію ще на... 7 гривень.

Кабінет Міністрів і наступного року планує активно підвищувати соціальні стандарти. Так, прожитковий рівень дотягнуть до 963 грн., а сьогодні він становить 907 грн. Шоправда, прожити на ці гроші без шкоди для здоров'я вдається не багатьом. Щоб довести це, профспілки ініціювали експеримент на добровольцях. Людям запропонували спробувати обмежити свої потреби сумою прожиткового мінімуму. Волонтери дуже скромно харчувалися і не могли дозволити собі витратити гроші на ліки, книжки, одяг. (Правда, з вітчизняного споживчого кошника ці статті витратків уже давно вилучили). Ледве виходило вик-

роїти копійку для сплати за проїзд, щоб дістатися роботи. Цей експеримент ще раз довів, що розміри цих стандартів дуже далекі від реальності.

Споживчий кошик не переглядався з 1999 року. Тоді з нього вилучили видатки на одяг, взуття, мийні засоби, книжки й т. д., і спустошили до продуктового набору. Це такий собі математичний показник, що залежить від можливостей державного бюджету, а не від потреб громадян.

Які ж наслідки такої соціальної «щедрості»? На запитання «Голосу України» відповідає експерт Фонду суспільної безпеки Юрій Гавриленко:

— Таке незначне підвищен-

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

ня соцстандартів саме по собі не повинно ні до чого привести. Але, мабуть, спрацює наш традиційний психологічний чинник торгівлі, коли із зростанням соціальних нормативів автоматично підвищуються ціни на продукти харчування та ліки. Цей злет цін не спричинений жодними об'єктивними причинами. Просто бізнесу хочеться заробити грошей, нічого не роблячи. От ціни на продукти й ростуть.

А нещодавні заяви представників фармринку про якусь сезонність підвищення цін на ліки на 40—60% звучать просто фантастично. Нібито

піднялися закупівельні ціни. Це неправда. Жодні закупівельні ціни на Заході не піднімалися. Під час епідемії пташиного, та й свинячого грипу нам повідомляли, що світові фармовиробники збільшили ціни на свою продукцію. Це теж неправда. Річ у тім, що відсутність державного регулювання і конкуренції на нашому ринку в цій сфері й породжує позачмарні ціни на медпрепарати. Адже на сусідню Білорусь вигадані підвищення на світовому ринку не впливають. Там ліки коштують набагато дешевше, ніж в Україні.

Ольга ВІТЕР.

НАША ДОВІДКА
<i>Відповідно до держбюджету-2010, мінімальна пенсія з 1 квітня становить 706 гривень, з 1 липня — 709 гривень, з 1 жовтня — 723 гривні, з 1 грудня — 734 гривні.</i>
<i>За даними Міністерства праці й соціполітики, зросли пенсії для учасників війни і бойових дій. Так, учасники війни й інваліди першої групи будуть одержувати пенсію в розмірі 1735 грн., інваліди другої групи, учасники війни, одержуватимуть пенсію в розмірі 1554 грн., а пенсія для учасників війни, інвалідів третьої групи становитиме 1373 грн. Тим часом пенсія для учасників війни, що не мають інвалідності, становитиме 1193 грн.</i>

Закрити бізнес складніше, ніж відкрити

Україна за рік поліпшила на дві позиції свій показник у рейтингу умов ведення бізнесу, піднявшись до 145-го місця серед 183 країн. Про це повідомляється на веб-сайті Всесвітнього банку (ВБ) з посиланням на черговий звіт Міжнародної фінансової корпорації (IFC) Doing Business 2011, що охопив період з червня 2009-го по травень 2010 року.

Відповідно до повідомлення, максимальне поліпшення в Україні зафіксовано за критерієм «умови для старту бізнесу» — на 18 позицій, до 118 місця. Країна також піднялася на дві позиції за критерієм «дозвіл будівництва».

Водночас, як повідомляє Інтерфакс-Україна, падіння зафіксоване за критерієм «закриття бізнесу» — на п'ять позицій, до 150-го місця; за критерієм «реєстрація власності» — на чотири позиції, до 164-го місця; за критерієм «доступність кредитів» — на дві позиції, до 32-го місця й за критерієм «захист інвестицій» — на одну позицію, до 109-го місця.

Оцінка системи оподатковування в Україні збереглася без змін — країна перебуває на 181-му місці. За підрахунками ВБ, в Україні передбачено 135 податкових платежів на рік, тоді як в інших країнах Східної Європи та Середньої Азії — в середньому близько 41,7,

а в розвинених країнах — 14,2. При цьому на здійснення всіх цих розрахунків підприємствам доводиться витратити близько 657 годин на рік (313,9 і 199,3 години відповідно).

Усереднена ставка податку на прибуток, згідно з повідомленням, в Україні перебуває на рівні 10,4%, тоді як у європейських і азійських сусідів країни — 9,8% і 16,8% відповідно. Водночас податкове навантаження на фонд оплати праці в Україні перебуває на рівні 43,3%, що набагато вище, ніж в інших країнах Східної Європи, Середньої Азії й у розвинених країнах — в середньому 22,9% і 23,3% відповідно.

Ринок праці активізувався

За інформацією севастопольського міського Центру зайнятості, число робочих місць протягом січня—вересня цього року збільшилося мало не на сім тисяч. Усі вони укомплектовані кадрами. Водночас час вакантними залишається майже півтори тисячі робочих місць.

Завдяки тісній взаємодії Центру зайнятості з роботодавцями, органами державної влади, міською радою й профспілками більше половини заявок роботодавців (чотири тисячі) укомплектовано кадрами. Роботодавці із коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття одержали дотації на працевлаштування сімдесятьох семи безробітних. Ще півсотні людей, що шукали роботу, за підтримки фахівців Центру розпочали підприємницьку діяльність. З початку 2010 року майже три сотні безробітних пройшли профнавчання.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

Холодні клуби зігріють 20 мільйонами гривень

Понад 20 мільйонів гривень у найближчі чотири роки спрямують на реалізацію обласної цільової програми «Теплий заклад культури Прикарпаття». З них 5 мільйонів гривень виділять з обласного бюджету, а понад 15 млн. — з місцевих. Як повідомив начальник облуправління культури Володимир Федорак, здійснення цієї програми продовжить роботу, започатковану в області ще чотири роки тому. Тоді більше третини з 1 540 культосвітніх установ Прикарпаття впродовж зими мерзнули. Тепер таких удвічі менше. Нова програма передбачає поліпшення теплового режиму ще у 185 закладах культури. Передбачається, що у приміщеннях встановлять міні-котельні, електроконвектори, котли на твердому паливі і т. д.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Шанс на успішне навчання

Фото автора.

отримали 85 студентів з Київської та Харківської областей у рамках стипендіальної програми для дітей-сиріт

За результатами конкурсного відбору (а надійшло понад 250 заявок із дев'яти вузів) вони щомісяця отримуватимуть 1300 гривень. За задумом ініціаторів програми — Фонду Допомоги та Розвитку дітям Чорнобиля і компанії «Філіп Моріс Україна» — ці гроші сприятимуть безболісній соціальній адаптації талановитих дітей. Головний критерій відбору — чітке бачення того, як стипендія сприятиме становленню майбутнього спеціаліста. Діти не повинні економити на підручниках або якості життя. А більшість із них без зайвого пафосу говорили про те, що мають турбуватися про своїх опікунів і допомагати їм.

Проект реалізовується протягом 2010—2011 років. На знімку: Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Джон Теффт вітає з отриманням стипендії учасницю програми Яну Домбровську, в центрі — Генеральний директор компанії «Філіп Моріс Україна» Олена Хоменко.

Анастасія СИРОТКІНА.

Усі шляхи ведуть в об'їзд

За участю Президента України Віктора Януковича на Луганщині та Донецчині урочисто відкрили дві ділянки автомобільної магістралі Знам'янка—Луганськ—Ізварине (на знімку).

Третю чергу об'їзної автомобільної дороги навколо Донецька чekali давно, **повідомляє наш власкор Ліна КУЩ**. Ділянку автошляху Знам'янка—Луганськ—Ізварине довжиною понад 12 кілометрів почали споруджувати ще в 2007-му. Потім на два роки будівництво «заморозили». У червні нинішнього року було поновлено, адже дорога входить до переліку об'єктів до Євро-2012.

— Головне завдання, яке стоїть перед нами, — спорудити 100 відсотків шляхів, які повинні забезпечити успішне проведення Євро-2012. Ми будемо будувати дороги і сільського, і державного значення, щоб Україна була гарною, щоб до нас можна було приїхати швидко і з задоволенням, — запевнив В. Янукович.

На новій ділянці об'їзного шляху навколо Донецька влаштовано п'ять шляхопроводів, дві транспортні розв'язки на різних рівнях та один міст. На дорозі покладено 50-сантиметрову шлаково-щебеневу основу та тришарове асфальтобетонне покриття товщиною 20 сантиметрів. На об'єкті розташована автобусна зупинка, обладнано зовнішнє освітлення транспортних розв'язок та шляхопроводів, встановлені дорожні знаки, металеве бар'єрне огородження. Під час будівництва були використані новітні технології.

Луганчани теж хочуть їздити з комфортом й одночасно звільнити від транспорту обласний центр. У цьому місті Віктор Янукович відкрив 25-кілометрову ділянку об'їзної дороги, **інформує наш власкор Алла АНТІПОВА**.

Введення в експлуатацію автомобільної магістралі Знам'янка—Луганськ—Ізварине в обхід Луганська дає можливість забезпечити рух транзитного транспорту за межами обласного центра — як у напрямку Донецька, так і в напрямку селища Ізварине. Це дасть змогу розвантажити вулиці міста від великогабаритних автомобілів і поліпшити екологію.

З початку будівництва на цій ділянці зведено 93 споруди, у тому числі міст і чотири шляхопроводи, шість скотопрогонів, облаштовано 12 кілометрів ліній електроосвітлення, встановлено 34 тис. погонних метрів бар'єрного огородження й 839 дорожніх знаків.

Фото Андрія МОСІЄНКА (прес-служба Президента України).

Будівництво цієї дороги було почато ще 2006 року, але у 2008—2009 роках зупинено через відсутність фінансування. Нова влада відновила роботи, витративши 502 млн. грн. Однак, як змушений був визнати Президент, держава ще не повністю розплатилася з підрядником.

За словами Віктора Януковича, цього року по всій Україні планується відкриття кількох ділянок доріг, загалом буде побудовано понад 800 кілометрів. Після головних державних магістралей, які забезпечать успішне проведення Євро-2012, уряд планує взятися за дороги обласного, міського та сільського значення.

Зупини вогонь! Збережи природу!

Львівських школярів вчитимуть, як поводитись з вогнем. Сьогодні у регіональному ландшафтному парку «Знесіння» відбудеться акція «Зупини вогонь! Збережи природу!». **Як повідомляє ZAXID. NET**, метою акції є

обговорення методів та практичних кроків щодо локалізації підпалів опалого листя та трави на території парку в осінній період. До штабу входять представники парку «Знесіння» та шкіл №63, №7, №37 та №70. «Під час акції

учні зможуть не лише висловити свою думку з приводу цієї проблеми, а й реально побачити небезпеку підпалів, практично освоїти техніку гасіння пожежі», — розповів директор парку «Знесіння» Олександр Завадович.

Понад 200 тисяч запоріжців — пільговики

Більш як 47 відсотків запоріжців охоплено державними соціальними програмами. За інформацією «Репортер UA», до пільгових категорій належать близько 200 тисяч містян.

Тим часом радує статистикою зростання середньої зарплати в області: жителі регіону нині в середньому заробляють 2302 гривні. Як підраховували фахівці, порівняно з серпнем поточного року зростання доходів становило 3,1 відсотка, а з вереснем попереднього — аж 24,8. Проте водночас статистику псує 57,9 мільйона гривень заборгованості місцевих роботодавців перед працівниками.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

ФОТОФАКТ

У Київському національному музеї російського мистецтва відкрито виставку творів столичної художниці Ірини Годунової (на знімку).

Фото
Сергія АНИЩЕНКА
(Укрінформ).

Інститут рису зібрав урожай

Сьогодні завершують жнива механізатори дослідного господарства Інституту рису Української академії аграрних наук. Із найбільшої на Херсонщині площі чеків, розташованих у Скадовському районі, зібрано 9 тисяч 120 тонн білого зерна за середньої врожайності 57 центнерів з гектара. Новітня система насінництва, розроблена вітчизняними ученими, дає змогу повністю задовольнити потреби рисосіючих господарств країни у високоякісному посівному матеріалі.

Василь ПІДДУБНЯК.

Суд повернув землю дитячій протитуберкульозній оздоровниці

Суд визнав протиправним коригування меж дитячого спеціалізованого санаторію імені Боброва Міністерства охорони здоров'я України в Алупці. Нагадаємо, Алупкинська міська рада ухвалила рішення, відповідно до якого протитуберкульозну оздоровницю позбавили права користування земельною ді-

лянкою площею 11,2 га. За словами співробітників прокуратури автономії, Окружний адміністративний суд АРК задовольнив позов Сімферопольської міжрайонної природоохоронної прокуратури про визнання рішення алупкинської влади протиправним і скасував його.

Георгій ВЕРВЕС.

За поразку на виборах помстився могилам

Чотири пам'ятники, серед яких — загиблим воїнам УПА, репресованим місцевим жителям, — сплюндровано на кладовищі у селі Ставки Рівненського району.

У скоєнні вандалізму підозрюють 60-річного місцевого мешканця Богдана С., який у такий спосіб помстився за свою поразку на місцевих виборах (він балотувався в депутати Обарівської сільської ради). На це, кажуть правоохоронці, вказують речові докази, залишені на місці погрому пам'ятників. За свідченнями односельців, Богдан С. і до цього поводився неадекватно — забив гвіздками двері до свого помешкання, пробрався через вікно, не раз підпалював скирти із сіном. Тож нині чоловік проходить обстеження у психіатричній лікарні. Від висновку лікарів залежить, чи буде його притягнуто до відповідальності за погром на кладовищі. Вандал пошкодив навіть пам'ятники своїм батькам.

Олександра ЮРКОВА.

На знімку: погром на кладовищі у селі Ставки Рівненського району.

Фото надано ВЗГ УМВСУ у Рівненській області.

► ОДЕСА

Запобігли приватизації автотраси

Прокуратура Одеської області припинила спробу незаконної приватизації ділянки міжнародної автотраси Київ—Одеса. Стосовно посадових осіб однієї із сільських рад і районного відділу Державного комітету України із земельних ресурсів порушено кримінальну справу за двома статтями Кримінального кодексу України.

У результаті перевірки, проведеної прокуратурою, з'ясувалося, що чиновники підробили акт про перенесення «в натуру» меж земельної ділянки і збереження межових знаків. Унаслідок цього приватній особі було видано держакт на землю, на якій розташована ділянка автотраси Київ—Одеса.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

► КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Збрехали на п'ять мільйонів

Службовці однієї з бізнесових структур Кіровоградщини взяли кредит у 5 мільйонів 430 тисяч гривень на оновлення машино-тракторного парку області. Гроші освоїли, а трактори та сільські залишилися лише на папері. Як з'ясували співробітники управління по боротьбі з організованою злочинністю УМВС в області, ніякої техніки придбано не було і на облік в інспекцію Держтехнагляду їх не ставили. А більш як п'ять мільйонів кредитних коштів аферисти перерахували на рахунки ще кількох підприємств і привласнили.

Тепер їм доведеться не тільки повертати взятую неправедним чином банківську позику, а й відповідати перед законом за шахрайство, вчинене організованою групою в особливо великих розмірах. За скоєне правопорушенням «світить» до 12 років ув'язнення.

Ольга ПИЛИПЕНКО.

ДО РЕЧІ

Сільськогосподарської техніки нового покоління на Кіровоградщині замало. Хоча торік, за даними головного управління статистики в області, сільгосппідприємства придбали 396 тракторів та 114 зернозбиральних комбайнів, це, однак, на 132 та 84 одиниці менше, ніж у 2008 році. Окрім того, протягом минулого року в агротовариствах поменшало тракторів (на 2,5 відсотка) та комбайнів (на 2,8), насамперед за рахунок їх списання через поважний вік.

► ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Одна школа на дві області

В селі Майдан-Липненський Маневицького району буде збудовано нову загальноосвітню школу І—ІІ ступенів. Третього листопада тут відбулося урочисте закладання капи сули в її підмурівок з посланням наступним поколінням. Споруджуватиме школу ТОВ «Житлобуд-2» з Луцька.

Село розташовано в 30-кілометровій зоні Рівненської АЕС. Згідно із постановою Кабміну про фінансування заходів щодо соціально-економічної компенсації ризиків населенню, яке проживає на території зони спостереження, на будівництво школи виділено два мільйони гривень. Ще п'ять мільйонів, необхідних для введення об'єкта в експлуатацію, надійдуть з держбюджету наступного року. Присутній на урочистостях голова Волинської облдержадміністрації Борис Клімчук пообіцяв, що наступного року в області розпочнеться будівництво ще трьох нових шкіл, одна з яких — у Луцьку. Завершати також добудову і реконструкцію ще одинадцяти закладів освіти.

Микола ЯКИМЕНКО.

За даними Держмитслужби, лише за шість місяців нинішнього року до України надійшло з-за кордону близько 180 тисяч тонн овочів (що майже у 1,4 разу більше, ніж за 2009 рік) на загальну суму 98,5 млн. доларів. У структурі імпорту переважали цибуля та часник, томати, морква, ріпа, столові буряки, редька, селера й капуста

У структурі собівартості овочів закритого ґрунту частка природного газу сягає 35—40 відсотків. Відповідно, якщо в 2006—2007 роках рентабельність вирощування таких культур у середньому становила 13,2 відсотка, то торік — лише 2,9 відсотка

Тепличний бізнес боїться холодів

Через занадто дорогий газ галузь може просто зникнути

ВAT «Комбінат «Тепличний», розташований у селищі Калинівка (це у Броварському районі, кілометрів за двадцять від столиці) вражає своєю масштабністю. На сотні метрів — теплиці, теплиці... Голова правління товариства Герой України Володимир ЧЕРНИШЕНКО (на знімку) з гордістю нам, журналістам, повідомляє, що це найбільше в Україні тепличне господарство під склом, огірки й помідори щороку зростають тут на 48,5 гектарах. Комплекс дивує не лише розмірами, а й осучасненими виробничими потужностями. Звідси й висока врожайність. Торік у тутешніх теплицях з квадратного метра зібрали 52,4 (!) кілограма помідорів, 34,4 кілограма огірків. Тоді як за статистикою по країні у закритому ґрунті середня врожайність перших — 17,3 кг/кв. м, а других — 14,3 кг/кв. м.

Де модернізація, там й інтенсифікація

Такий значний прорив керівник пояснює модернізацією виробництва. — Хоча двадцять років тому збирали не набагато більше від інших, — пригадує Володимир Чернишенко. — Але перші на теренах колишнього Союзу — вже у 1995 році реконструювали, перебудували виробництво на нові на той час технології. Усе в комплексі зробили: і гідропоніку, і нові способи вирощування розсади запровадили, і додаткове насичення теплиць вуглекислим газом, і добрива стовідсотково розчинні почали використовувати, і двоконтурним чи триконтурним обігрівом потужності під склом обладнали, і до комп'ютеризації вдалися.

Гідропоніку, коли капає разом з водою добриво, не ми придумали. Це такий спосіб вирощування овочів без ґрунту, за якого рослина отримує з розчину всі необхідні поживні речовини в потрібних кількостях і точних пропорціях. Чого майже неможливо досягти на ґрунті. Уся Європа пращє на гідропоніці. На землі хіба що вирощують листові салати, усяку зелень — у Бельгії бачив такі теплиці. У ті роки багато комбінатів, навіть московський, зробили лише крапельний полив. То й отримали добавку в 5 кг помідорів з квадратного метра. Було 16—17 кг, а почали збирати 21—22. Ми ж провели повну реконструкцію, і вже на третій рік отримали 41 кілограм з квадратного метра. Навіть голландці, які допомагали нам робити реконструкцію, не вірили... Кажали — більше 35 кілограмів не буде. А що таке 41 кг з квадратного метра? Це з сотки — 4 тонни, а з гектара — 400 тонн! І як у Москві була нарада, то професори і академіки, коли висту-

пив мій головний агроном, п'ять хвилин стоячи аплодували. Ніхто не вірив, що нам вдасться отримати такий результат. У всіх урожай помідорів був 15—17 кг, а тут 41 — у звичайнісіньких теплицях. Як ми зробили реконструкцію — у нас дуже багато було делегацій. Коли їде фахівець з України до Голландії, дивиться там на нове — отакі очі розкриваються і думає: «Звичайно, у них капіталів багато. У них — люди добре працюють. У них — висока ціна в магазинах...». І керівник чи агроном знаходить собі виправдання, чому в нашій державі так не робиться. А коли він приїхав до нас у Калинівку (у 1995-му мені було вже 58 років) — міркує: «Глянь! Пенсіонер зробив, а я що — не такий? Раз у Чернишенка вийшло, чому я не можу?!». Тепер в Україні більшість тепличних господарств — десь 90 відсотків — перейшли на нові технології. Ось чому ця галузь і вижила.

Зекономлені гроші — теж зароблені

— У 1991-му — перший рік незалежності, — веде далі Володимир Чернишенко, — ми ще за старою технологією працювали, за методом приливу-відливу. У теплицях басейн бетонний, 20 сантиметрів щєбеню, на качали поживного розчину із резервуара — назад вода швидко збігає, бо рослина, її корінь теж не може довго залишатися у воді, бо задихнеться, як і людина. Тоді то вважалося передова відносно технологія, але вона швидко за кордоном минула, бо надто енергозатратна. От ми тоді витратили на кілограм продукції 5,5 кубічних метрів газу. Приміром, у 1991-му всього виростили 9,1 тисячі тонн продукції, а спалили 50 мільйонів кубометрів газу. А торік отримали 23 тисячі тонн, газу затратили 25 мільйонів кубометрів. Тобто 1,1 кубометра на кілограм! Відповідно електроенергії: якщо раніше йшло десь 1,8 кВт на кілограм продукції, то тепер — 0,25 кВт/кг.

Правильно кажуть: порятунок потоплючих — справа рук самих потоплючих. Знали, що можемо пропасти, тому думали про реконструкцію, бо розуміли: якщо і далі збиратимемо такий врожай, не виживемо. Ми рахували гроші, газ і сподівалися тільки на себе.

І нині це робимо: нові теплиці зводитимемо — старі розбираємо... Чому? У старих теплицях витрачається значно більше енергоносіїв. Це як температура по шпиталю. У того — 35 градусів, у того — 42, і один, і другий помирає, а середня — 36,6 — нормальна. Так і в нас — стара теплиця тратить на кілограм продукції 1,6 куба газу, а нова —

0,9-1 кубометр. То як газ був дешевший, то стара теплиця нам давала прибуток — і все нормально... А тепер, коли 3 тисячі гривень за тисячу кубометрів — це біда, особливо для невеликих господарств...

Я сам від природи математик, люблю лічити. Ото, як ви прийшли, якраз підрховували, скільки ми зекономили за вчорашній день електроенергії: у нас тритарифний облік, ніч — день — години пік. У години пік електроенергія 1,5 гривні за кіловат, а в нічний період — десь 30 копійок. Але ж не всі технологи можуть вночі працювати. То ми купили машину спеціальну — газо-поршневу установку, що продукує електроенергію в години пік. Вироблена у нас, вона коштує 60 копійок за кіловат. То ми на цьому минулого місяця 35 тисяч гривень зекономили...

Не всі пережили лихоліття

— За Союзу було багато теплиць — де вони поділися? — запитую у співрозмовника. — Справді, в Україні тоді працювало до тисячі гектарів теплиць під овочами. — А що з того залишилося? — Десь 500—550 гектарів. — Тобто нині половини гектарів закритого ґрунту немає. Чому? Тому що невигідно?..

— Під час першого періоду кризи — у 1992—1993 роках — до 10 000 відсотків інфляція була тощо... У тих умовах змогли «вижити» гектарів з 300, навіть до 200 доходило... А потім багато господарств, як і ми, взялися за реконструкцію... Гроші з'явилися, коли запровадили для сільгоспвиробників фіксований податок... Спеціальних пільг для нас немає — вони ті самі, як і для всього агровиробництва.

У нашій справі яка особливість? Завод може місяцями чекати, не виробляти продукцію. Якщо збереже обладнання, щоб господар був, через рік-другий відновить свою роботу... Звісно, нічого безсідно не проходить. Навіть машина, коли рік до неї не заглядав, це не значить, що вона така сама... А тут особливість — теплиця не може стояти зимою без тепла. Вона або працює, або... Якщо не експлуатуватися, то задивжжж, вентиля розмірзуються, труби нерівними стають — як ти не зливаєш воду, дешиця залишається. Найголовніше — скло: коли великий сніг, воно починає ламатися. А якщо скло і витримує, то гнеться під вагою снігу конструкторі. Тому теплиця, яка не використовується рік — на відновлення треба затратити половину її вартості. Не менше... Ось чому багато теплиць тоді загинуло і не відновилося...

Там, де зробили реконструкцію, помітно піднялася врожайність. Не лише у нас, а і в решті. І різке подорожчання газу все-таки перекрилось хоч трохи. Для порівняння: в 1991 році ми купували газ по 25 доларів за тисячу кубометрів, сьогодні — за 375—380 доларів. Це у 15 разів ціна на газ піднялася. А помідори в 15 разів не подорожчали. За Союзу тепличні коштували 2,2 карбованці за кілограм (огірки — 2 карбованці). Як магазин брав — виробники отримували цю ціну мінус 9 відсотків торговельної надбавки, коли відправляли на базу — мінус 13 відсотків. А торік найвища реалізаційна ціна була 7 гривень за кілограм.

От зараз ми продаємо огірки на базарі — другий сорт десь по 6 грн./кг, і стандартні помідори — по 12 гривень. То заледає на газ і на зарплату вторговуємо. А міндобрива, амортизація, накладні витрати, електроенергія? Два місяці робимо на збитки. Добре, трохи є запас прибутків з попереднього періоду. І може в останньому місяці виробничого сезону трошки перекриємо — якраз починаємо все викидати, помідорні куші виривати, тож багатий вихід продукції. З відкритого ґрунту, як нормальний рік, йде чимало помідорів, то у другій половині серпня і вересні теплиці вже збиткові.

Взимку десь зростають огірки, у нас — від бублика дірки

— А десь в іншій теплиці у вас підростають помідори, які даватимуть врожай на зиму?

— Ні. Основою життя на землі є сонце. Не було б сонця — не було б життя. Так само і помідори. У нас основним чинником, який стримує виробництво в зимовий період, є сонце. Холодної пори року його немає. Якщо вирощувати на природному освітленні, то у ґрудні наші помідори коштували б 100 гривень за кілограм. А продавали б ми по 20—25 гривень за кіло. А в січні кілограм «з'ягнув» би вже гривень на 200 — 300. Якщо у березні з метра квадратного отримуємо 3 кілограми, у квітні вже 6—7, то у ґрудні—січні більше кілограма не одержиш — сонця немає. Вигідніше взимку імпортувати з Туреччини, Марокко, Іспанії.

— Ваші коли у продаж з'являються? — Огірки — на початку лютого, а помідори — з середини березня. Залежить від

сонця: більше сонця, можуть на кілька днів раніше дозріти.

Якість, перевірена бджолами

— У суспільстві побутує думка, що, приміром, огірками, вирощеними в теплиці, споживач може отруїтися, бо вони нібито нашіпиговані нітратами та іншою хімією.

— Цегляний будинок зводять із цегли, а рослина вся складається з нітратів. Азот — один з основних елементів будівництва рослини. Так от, що таке нітрати... Рослина, по-перше, використовує тільки мінеральні речовини. Вона для свого живлення не бере органіку — гній і тому подібне. Доки гній чи інші органічні добрива не розкладуться до мінеральних речовин — це калій, магній, азот, фосфор тощо — культура їх не споживає. Рослина на гною може померти з голоду. На свіжому гною ви ніколи не побачите бур'янів — гинуть. Так от, пригадуєте, як у школі на біології клітини малювали — одна до одної пристає, але не щільно як цегла, і є міжклітинний простір. Коли корінь рослини кацає сік із розчиненими мінеральними речовинами, то він в міжклітинний простір зразу заходить. А вже звідти потрапляє у клітину. Якщо поживні речовини не встигли в клітину ввійти, то це нітрати. Якщо раптом стає холодно, мало сонця, то фотосинтез незначний. А корінь — на глибині. Він не відчуває змін і кацає поживні речовини, які не встигають засвоїтися клітинами, — з'являються нітрати.

У нас у перші дні збору врожаю нітратів на 20—30 відсотків нижче норми, а далі — у три-п'ять-шість разів менше норми. Перевищення практично не буває, навіть коли сонця мало...

За рахунок дотримання технології нітратів можна мінімізувати. Втім, якщо добрив дати менше від потреби, це не значить, що і нітратів буде менше. Коли добрив даєш недостатньо і незбалансовано — нітрати збільшуються. Часто хвалиться — у мене на городі вирощено... Якби ви зробили аналіз, огірок з відкритого ґрунту не брали. От я тут 29 років — у нас огірки бджолозапильні — тільки наші і консервуємо, і свіжими їмо. Помідори — так само, тільки свої.

— А бджіл де береде?

— Пасіка є своя — 710 вуликів. І коли ми якийсь не такий пестицид застосували, припустимо, то в нас бджоли виздижають або джмелі подохнуть. Мало того — якщо навіть не подохнуть, то літати не будуть... А якщо джмелі не літає — помідорів немає, не опилени рослини. Тому все зроблено, щоб продукція була якомога екологічно чистою... Дивіться (співрозмовник показує результати аналізів. — Авт.) — томати, норма — 150 міліграмів на кілограм, у нас — від 25 до 32 мг/кг. У відкритому ґрунті ви ніколи цього не отримаєте.

Навіть якщо яди застосовуємо, то купуємо закордонні препарати, які за добу розкладаються. Вони в десятки разів дорожчі, але ми все робимо, щоб була продукція якісна. Огірки взагалі нічим не обробляємо — таку методику відпрацювали... Бо інакше втрачимо нашу марку. На базарі запитаєте: «Звідки?» — дев'ять з десяти продавців скажуть: «Калинівські». Хоча насправді, буває, продають й іншу продукцію.

— Виходить, можна не боятися, що огірки — це суцільні нітратики?

— Можна, якщо калинівські, справжні. На радіоактивність теж перевіряємо, на важкі метали — раз на три місяці... Коли вже вибухнув Чорнобиль, ми якось повезли огірки в Польщу. Там десяток кореспондентів стоїть, телекамери — це в Лодзі було. Взяли на аналіз наші огірки і на радіоактивність перевіряють. Мовляв, що ви з-під Чорнобиля возите. Виявилось, у нас в сто разів менша радіоактивна забрудненість від допустимої. У мене довідка є — на два порядки менше норми...

Котедж на хліб не намажеш

— Ваш комбінат знаходиться близько від Києва. Останнім часом дедалі частіше кажуть (навіть в Київській облдержадміністрації можна почути), що землі поблизу столиці ефективніше використовувати під котеджне будівництво, інші грошовиті проекти. А помідори, огірки, бурячки можна вирощувати і за 100—200 кілометрів від Києва. Тобто, що гектар ріллі, вилученої з сільгоспобороту, дає значно більший прибуток і своєму власнику, і місцевому бюджету. Погоджуетесь з таким підходом?

— Ви, коли їхали до нас, бачили землі забур'янені? Праворуч-ліворуч... Земля вже продається з 1999 року. Пам'ятаю, Леонід Кучма до нас приїздив, коли почали отак приватизовувати землю. З того часу і досі не продали. По-перше, меж комбінату склалися з 1982 року, а будівництво починалося 1976-го. До підприємства прив'язане селище Калинівка — і в кожного тепличного комбінату є селище поруч. У мене працює 831 людина, це з декретницями — 51 жінка

Ось такі самохідні візочки й полегшують працю майстрів-верховичок.

у відпустці по догляду за дитиною — куди їх подіти. Добре, зведемо замість теплиць містечко — а людям що робити? А друге — скільки землі не зайнято! Проїдьте по Україні — усю ж не забудуть! Щоб не було, ні Америка, ні жодна інша країна, навіть Китай — населення у них на одиницю площі у п'ять чи навіть десять разів більше, ніж у середньому по світу — і то у них землі всі не забудовані. І ніхто їх ніколи не забудує. Звісно, вигідніше продати, забудувати. Але і без теплиць не обійтись — людей же годувати треба. От ви уявіть, у нас продукція турецька, марокканська зазвичай на дві-три гривні дешевша. Вони з нами, вважаю, не можуть у якості конкурувати, і у довірі — все-таки люди своєму виробнику вірять більше, ніж турецькому. І тому турки, щоб з нами конкурувати, продають кілограм тих самих помідорів на дві-три гривні дешевше. Але коли ми не веземо на ринок — кінець грудня, січень, то турецькі помідори одразу зростають у ціні. І помітно піднімаються, бо немає конкурентів. А припустимо, тепличних комбінатів у країні не буде, а завозитимемо помідори-огірки з-за кордону, то ціна зростатиме безбожно. Бо не буде конкуренції — це треба розуміти. Друге: а населення чим зайняти? Ну, споруджують житло, інші об'єкти — то в нас вистачає землі в Україні. Ось через дорогу від господарства термінал звели — 30 чи 50 тисяч тонн мороженої риби у рік зберігає, залізницю туди підвели. Нехай будують. Місця ще вистачає будувати і будувати.

Звісно, новий комбінат закладати — так, треба подумати. Якщо будуть хороші дороги, овочеву продукцію можна возити і за 200 кілометрів. В Америці 500 кілометрів за чотири години вантажівка долає, а у нас до Києва в магазин три години їхати. Якби хороші дороги були, можна і тваринництво віднести далі — ті самі птахофабрики. Але інфраструктура, склади — їх ще обмаль. То хтось провокаційно це питання порушує... Все-таки тепличне господарство — інтенсивне виробництво. Як і птахівництво. Обидві ці галузі, певне, найбільше потребують комп'ютеризації, начинені новими технологіями. Тому в глухому селі не завжди зможуть ефективно працювати — хто туди поїде автоматiku налаштувати. У мене всі служби є — я поблизу Києва... А в селі хороший технар не завжди втримається. Хто у комп'ютерах розбирається, до Києва чи обласного центру тулиться.

І швець, і жнець, і продавець...

— Кажуть, вирощувати продукцію — це одне, а продавати — зовсім інше. Вам, як я

розумію, доводиться і вирощувати, і продавати...

— Так. Але ми здебільшого продаємо через посередників. Раніше у нас була черга чоловік 200—300. А зараз до десятка посередників. Через них ми відправляємо і за кордон. 40—50 відсотків продукції йде до Росії та Білорусі. Посередники також купують у нас і везуть на ринки. Бачите, усе не можна з'їсти самому. От ми спеціалісти з виробництва — всі служби налагоджені. А торгівля — це інша галузь, там свої спеціалісти. У мене заступник, який продає — ми до 50 відсотків продукції самі реалізуємо — то він знає посередників. Вони з нами постійно підтримують контакт, у нас є такі, з якими майже 20 років працюємо. Вони на базарах нашу продукцію рекламують: ми їм даємо буклети різні, розповідаємо. От візьміть світовий ринок автомобілів. Ви хоч раз зверталися на завод, щоб купити машину? — **Який завод продасть вам машину, навіть якщо і звернетесь...**

— Так, навіть на Запорізькому автомобілебудівному ви не купите машину. Там уже рахувати вміють. Кожен має займатися тим, де він спеціаліст. А не можна братися за все, як раніше райком партії і доїв, і сіяв, і все він знав — краще від нас. Хоча я не критикую. Вважаю, нам якраз не вистачає партії, якій би люди могли поскаржитися. Адже раніше — газети і в райком партії як звернешся — усе, заходів буде вжито. Тепер же у пресі пишуть скільки навколо несправедливості, телевізор виступає — і жодної реакції, одне й те саме...

— **Певне, влада не встигає реагувати.**
— Я в душі сподіваюся на них. Повинні ж вони довести, що їх даремно не допускали до влади...

— **І все ж ви як виробники вважаєте, що отримуйте ті дивіденди, на які заслуговуєте?**

Чи все-таки посередники і торгівля перебирає значну частину прибутку на себе?

— Знаєте, якщо розібратися, то світом править торгівля. Адже скільки заводів, комбінатів закрилося — і в нас у районі, і в Києві, і взагалі у країні. Через що? Бо не могли продати свою продукцію, зупинилося виробництво. Торгівля править світом, тому нехай займається своїм, а ми — виробництвом.

— **І ту частку в ціні, яку торгівля забирає, ви вважаєте справедливою...**

— Кожен заробляє. Ми — своє, а вони — нехай своє. Лічити гроші в чужій кишені неправильно, а цікаво надзвичайно. Отак і ми — усі хочемо і в торгівлю, і скрізь, з'ясовуємо, що вони там заробляють... Нехай заробляють, аби мені була вигода від виробництва. Я їм продав — маю кошти підвищити рентабельність, економічну ефективність за рахунок збільшення врожайності, раціонального використання матеріальних ресурсів, правильної організації праці.

Не той тепер спеціаліст

— **Цікаво, хто у вас працює?**
— З нашого селища Калинівки чоловік 600, а двісті з лишком возимо. У нас чотири автобуси. Доправляємо із Чемера, Козельця, Требухова, Димерки, Калити, Семиполок.

— **Своїх не вистачає?**
— Київ близько — не хочуть іти.
— **І навіть на пристойну зарплату?**
— Не хочуть, хоча молоді у нас багато...

І платимо чотири з половиною тисячі — це у середньому за місяць, з тринадцятою зарплатою, доплатою за стаж і перевищення запланованого врожаю, допомогою на оздоровлення. Коли шість місяців тепличниця робить — зарплата 2,5—3 тисячі, а коли рік відпрацювала, усі ці доплати отримала — середня зарплата різко піднімається. А в нас багато таких людей — от з Чемера, розказують — знаменитий там колгосп був, передовий, і люди вважалися трудящі. До нас — це за 75 км — їх їздило четверо. І кажуть: якби ви дали автобус (а це дороге задоволення, вранці і ввечері туди-назад, щодня 300 кілометрів набігає), то чоловік би двадцять на роботу їздило. Думаю, передовий колгосп, усе нормально буде — купили новий автобус, красень, ще й імпортний. Курсеу у Чемер, ще й по дорозі усіх забирає. Півроку поїздили — залишилися з Чемера аж шестеро. Решта — поробили, взяли довідки, щоб стати на облік у центрі зайнятості. Не хоче працювати — кидає роботу і бере довідку. А у нас все-таки зарплати відносно високі...

— **Це теж величезна проблема, що люди, які фактично не бажують працювати, отримують**

ють належну державну підтримку і не бачать потреби мати постійну роботу...

— Я теж так думаю. Втім, у Броварському районі п'ять років тому було десять тисяч безробітних, нині — 700 чоловік перебувають на обліку в центрі зайнятості.

З такою маркою дружать супермаркети

— **Паювання зачепило ваше господарство?**
— Розпаювали 130 гектарів землі — по 12,8 сотки вийшло. Де бур'яни ростуть — ото розпайоване, де подисковано — земля господарства. Питань щодо землі не було — ми ж радгосп. А це ж колгоспи розпайовували всю землю. У нас 200 гектарів було всього, 117 — під теплицями.

— **Що стосується збуту — ринок Києва для вас доступний?**

— Ми зараз з супермаркетами працюємо і не тільки — шість-сім машин продукції розвозимо безпосередньо по магазинах, кіосках, ресторанах — близько ста точок. Доставляємо і по п'ять-сім ящиків, а то і по одному-два. Це нам навіть не так продаж, як реклама продукції. Є машина з холодильником — веземо в супермаркети... Дуже дорого туди потрапити на полицю. Але тут ми трошки користуємося своїм положенням — все ж найбільший тепличний комбінат під склом. Один з супермаркетів якось запропонував, що реалізуватиме нашу продукцію, але треба платити — ми відмовилися. Два роки почекали — і вони самі приїхали до нас. Нічого їм «за входження» не платимо. Супермаркети зацікавлені саме нашу продукцію продавати — вони дуже хороші партнери.

— **Плюси від співпраці з супермаркетами які?**

— Торгівля — кровеносні судини про-

СУСПІЛЬСТВО

Це найбільше в Україні тепличне господарство під склом.

мисловості, економіки... Та й базари зараз скоротилися — на них набагато менше продукції продається, ніж 20 років тому. І люди починають розуміти: на базарі не завжди якісне. Навіть громадяни з невеликими статками йдуть у супермаркети... Хоча й там багато порушень. Але в овочівництві ми ними задоволені — це гарантований збут, вони мають належні умови зберігання, реалізації - продукція до споживача надходить якісна.

— **Запитую як споживач: тепличні помідори, які купуємо в тих же супермаркетах, кілька днів лежать — і робляться слизькими, шкірка на них облязить. Чим це пояснюється?**

— Це овочі не наші. У нас один товариш взяв помідори, прийшов додому, кинув серед речей і забув. Знайшов через три місяці — половина помідорів були нормальні.

Купив візок — гроші у пісок?

— **Не пробували виходити зі своєю продукцією на ринки об'єднаної Європи?**

— Теоретично Україна може експортувати туди помідори-огірки. Але в об'єднаній Європі ніхто нас не чекає. Возили в Прибалтику, і тільки вони вступили до ЄС, зразу ми як постачальники відпали. До того заступник з реалізації був там, повернувся, каже: «Ми через рік возити туди не будемо...». І точно, бо з Іспанії чи з Марокко набагато дешевше парохомом доставити овочі.

У Польщі теплиць значно більше, ніж в Україні. Якщо 20 років тому в них теплиці були отакі низенькі, як ще і у нас залишилися, то зараз — шестиметрові. Європа дала кредит — старі теплиці позносили і мають більший урожай. Ми — Україна — у цьому плані відстали від них на років десять.

— **А збирання вручну — це сучасно?**
— Поки що — так. Знаєте, існують машини, які можуть їздити без шофера. Так і тут — експериментальні є, а на виробництві поки що немає.

— **Є й інший аспект — можна придбати помідорозбиральну машину, а їй треба років сто працювати, щоб окупитися...**

— Поки що таких машин у продажу немає. Інститути працюють, випробовують таку техніку у Голландії. Для збирання огірків, знаю, є, але ми самозапильні, для яких призначена машина, не вирощуємо. У нас огірки звичайні, бджолозапильні...

— **Але якщо навіть з'явиться на ринку машина для збирання помідорів і ви матимете можливість її придбати, з покупкою, певне, не поспішатимете — інакше що ж мешканці Калинівки робитимуть?**

— Ні, є у нас такі тенденції. На старих теплицях дуже низько, але все-таки є 2—2,2 метра помідора доверху. Раніше прості візочки були, на 2 гектарах поверху працювало п'ять жінок-верховичок. Щоб зменшити хоч на півлюдини на гектар — купили сучасні самохідні візочки, і вже працює дві верховички на гектар... Але той візок коштує 12 тисяч євро — коли він себе виправдає?! За 10 років не окупитися, та треба починати цю роботу, випереджати час. Не завжди варто чекати, що застосував техніку і вона себе виправдала.

У 1960 році я став керуючим у Боршеві — це за Борисполем. Тоді почали запроваджувати механічне доїння — не молокопроводи, а просто апарати у відра доїли. Якби ви побачили, що то було! Люди обурювалися, мовляв, не вигідно, корови псуються — суцільний збиток! Але не застосовували мехдоїння — через десять років не вистачало б доярок уручну корів доїти. Так і робітники в теплиці. Наша політика — максимально полегшити роботу людям. Дрібниця — ми обламуємо на помідорах листя — щотижня два-три листки, стебло росте до 10 і більше метрів.

Плодоносить тільки півтора, а решта — стебло голе. Раніше це листя тепличниця збирала, трактор вивозив — з гектара десь 2 тонни у день. А потім бачимо — голландці від цього пішли, кидають листя на підлогу, бо вивозити його щодня -праця. Хоча і не вкладається цей підхід у захист рослин, на листі можуть бути патогени, шкідники — але ми теж

кидаємо листя вниз, воно сохне. Сухе легше вивозити — викинули раз чи два на місяць... Щоб полегшити працю, йдемо на все... До того ж треба мінімізувати вплив людського чинника. Багато робіт автоматизовано проводимо, які нам не вигідно економічно — якби людина робила, було б набагато дешевше. Оце навіть сортування — система коштує 30 мільйонів гривень. Та вона себе й за 20 років не виправдає! Якби я 30 мільйонів гривень поклав на депозит в банк — з року у рік мав би 20 відсотків, тобто по 6 мільйонів прибутку. А від системи сортування — щороку 3 мільйони збитків, точніше, недоотриманого прибутку. Але ж треба полегшити роботу тепличниці. Її завдання — зібрати, нехай машина сортуванням займається. Економічно це сьогодні не вигідно. Але через п'ять років, коли людей на виробництві буде мінімум, виявиться від цього користь. Тобто керуватися, думати треба наперед.

У помідорних тем безліч проблем. А на додаток — податок

— **Як у вас складаються стосунки з контролюючими органами, з податковою?**

— Ми добросовісні платники податків, подяки маємо дві чи три.

— **Отже, жодних проблем?**

— Як вам сказати... Кожен виробник думає, як менше грошей віддати на сторону. Але державу треба підтримувати — тому ми порядні платники, усі платежі перераховуємо, зарплату ніхто не отримує у конверті... Я тут роблю майже 30 років, а в районі — вже 42. Мене знають, якось ставляться, поважають, тому не набридають... Та й допомагаємо трохи — гроші давали на проектування лікарні, яку минулого тижня відкрили у Броварах.

— **Подивитися — у вас усе наче по маслу...**

— Проблеми, звісно, є. Перша — газ. Ціна на нього — 3005 гривень за тисячу кубометрів, тобто 280 доларів. Тоді як у Голландії фермер платить 250 євро, це 330 доларів — так до Голландії ще 2 тисячі кілометрів по трубах той газ женуть!

Через дуже дорогий газ наша галузь може просто зникнути. Повторюся, це не завод, який здатен простояти якийсь час і знову запрацювати. Наші теплиці заваляться від першого ж снігу...

Друга біда — передплата за той же газ. Бо починаємо вирощувати продукцію у грудні — сіємо. Перший урожай — огірки — у лютому з'являються, помідори — у березні. Тобто два з половиною-три місяці витрачаємо величезні кошти — зимою найбільше газу спалюється, до 60 відсотків річного споживання. Треба зробити так, щоб хоч за ці місяці ми розраховувалися у квітні-травні, коли вже масово піде продукція. До речі, жодної копійки на будівництво, на реконструкцію ми в держави не взяли — тільки платимо. За минулий рік 21 мільйон гривень в бюджеті всіх рівнів перерахували. Цього року буде десь 23 мільйони.

І третє питання — щоб скоротити витрати газу, треба будувати нові теплиці. Але імпортуєш сучасне обладнання — одразу сплати 20 відсотків ПДВ і 5—10 відсотків ввізного мита. Це автоматично призводить до здорожчання такого обладнання на 25—30 відсотків. Прохання до влади — скасувати ПДВ і мито на імпорт сучасного обладнання, яке не виробляється в Україні. Адже модернізовані теплиці — це менше газу і більше продукції.

**Спілкувалася Галина КВІТКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.**

В «енергетичному серці» господарства.

Якщо тепличних комбінатів у країні не стане, а завозитимемо помідори-огірки з-за кордону, то ціна зростатиме безбожно

ВІСТІ ІЗ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА

Зекономили вдвоє
більше, ніж витратили

Промислові підприємства Дніпропетровська з початку року зекономили понад 28 тисяч тонн умовного палива. Зокрема, споживання природного газу зменшилося майже на 9 відсотків, електроенергії — більш як на 25.

Як повідомляють в управлінні промисловості та енергетики міської ради, таких результатів вдалося досягти передусім за рахунок впровадження енергоощадних заходів. На це витратили понад 18 мільйонів гривень, а економічний ефект отримали майже вдвоє більший — 35 мільйонів.

У місті діє цільова Програма з енергозбереження, розрахована до 2012 року, яка спрямована на зменшення енергоспоживання бюджетними установами та комунальними підприємствами. Нею передбачено встановити прилади обліку природного газу та коректори обсягу газу в установках освіти та охорони здоров'я, більша частина коштів призначається на модернізацію схем теплопостачання міста. За чотири роки в реалізацію цієї програми планується вкласти 900 мільйонів гривень, у тому числі майже 198 мільйонів — з міського бюджету, 233 мільйона — з державного і понад 470 мільйонів гривень інвестицій.

Тут дитина обов'язково
почне говорити

У дніпропетровському дитячому психоневрологічному санаторії №4 важкі розлади мови та ураження центральної нервової системи лікуватимуть без медикаментів.

Після реконструкції та оновлення фізіотерапевтичного відділення з'явилася можливість використовувати інноваційні медичні технології, що дасть змогу здолати захворювання на ранніх стадіях. Якщо раніше такі вади лікували з п'яти років, то тепер завдяки сучасним медичним розробкам починають з двох. Санаторій спеціалізується на лікуванні та реабілітації дітей із заїканням, дизартрією (порушення мови, за якого людина неясно вимовляє слова). Лікуватимуть і тих дітей, які взагалі не розмовляли через уроджену патологію.

Обласний комунальний заклад «Дитячий психоневрологічний санаторій №4» — єдиний в Україні медичний заклад такого профілю, фінансування якого здійснюється з обласного бюджету. Тільки на ремонт було виділено дев'ять мільйонів гривень.

Наразі тут можуть одночасно перебувати 60 дітей, а після відкриття в кінці року додаткового корпусу додасться ще 15 місць, і можна буде брати на реабілітацію малюків з одним із батьків.

Після реконструкції у відділенні працюють басейн, водолікувальниця з підводним масажем, перлинними ваннами, циркулярним душем та душем Шарко, є навіть кабінет електросну. Для дітей шкільного віку повністю забезпечено навчальний процес в рамках загальноосвітньої школи: є навчальні кабінети, підручники, комп'ютерні класи, спортивний майданчик, бібліотека, ігрові кімнати, підключення до Інтернету.

Комплексне лікування, що включає фізіо-, вітаміно-, дієто- та музикотерапію, логоритміку та лікувальну фізкультуру, дає максимальну можливість не застосовувати медикаментів, підтвердила директор санаторію Нестані Мехатишвілі, і вже за два місяці позбавити дитину вад.

Вихованці дитячих будинків, які також лікуватимуться у цьому центрі, отримують додатковий шанс бути всиновленими, зауважує начальник головного управління охорони здоров'я ОДА Валентина Гінзбург.

Загалом протягом року в дніпропетровському санаторії можуть оздоровитися до чотирьохсот дітей із міст та районів області.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Старт на Південному Бузі

На Миколаївщині почалося будівництво Новоодеського терміналу

На березі річки Південний Буг, у передмісті районного центру Нова Одеса, стартував проєкт ТОВ СП «Нібулон» із будівництва зернових перевантажувальних терміналів на Миколаївщині. В урочистій обстановці, за великої кількості народу керівництво області, району та міста разом із генеральним директором «Нібулона» Олексієм Вадатурським заклало в підмурівок майбутнього терміналу «Новоодеський» традиційне звернення до нащадків.

Слід зазначити: Миколаївщина — рідний дім «Нібулона». Тут розвивалася, міцніла, набиралася сил і досвіду нині відома не лише в Україні, а й далеко за рубежем сільськогосподарська компанія, котру майже двадцять років успішно очолює Герой України Олексій Вадатурський.

На узбережжі Південного Бугу, де через кілька місяців стоятиме красень-термінал вартістю 150 мільйонів гривень, — більша частина берега в палях, між якими снує будівельна техніка. Намети, підготовлене до монтажу устаткування, одне слово, робота кипить.

Голова Миколаївської облдержадміністрації Микола Круглов підкреслив: «Нібулон» — унікальна компанія, де все робиться системно. Вона вирощує зерно, будує елеватори і флот, просуває вітчизняний товар на світові ринки. У СНД аналогів цій компанії немає. Флот «Нібулона» дасть змогу відродити судноплавство по Дніпру й Південному Бугу, розвантажить автошляхи й поліпшить екологію області.

Микола КРУГЛОВ, голова Миколаївської облдержадміністрації:

— Я давно вже, повірте, не отримував такого задоволення, як сьогодні, коли ми впродовж півгодини оглядали будмайданчик. І якщо в нас буде більше таких підприємців, як Олексій Вадатурський, який знає, що він робить, знає, як робити, тоді ми з вами побудуємо Україну для людей.

М. Круглов знову зачепив питання надання інвестиційної програми «Нібулона» статусу національної, оскільки, як зауважив він, програма такою є за суттю, а закріплення за нею офіційного статусу дасть можливість зняти низку бюрократичних перешкод і чиновницьку тяганину. Він зазначив, що вже тепер у рамках проєкту задіяно десятки тисяч будівельників і суднобудівників, використовується продукція вітчизняної металургії, машинобудування та інших галузей, а в перспективі проєкт матиме позитивний ефект загалом для всього вітчизняного АПК. Він також підкреслив, що це питання обговорювалося під час робочої поїздки в Миколаївську область Прем'єр-міністра України Миколи Азарова.

Тетяна ДЕМЧЕНКО, голова Миколаївської обласної ради:

— Вкладаючи інвестиційні кошти в будівництво і розвиток суднобудування, в підтримку аграріїв нашої області і всієї України, «Нібулон» робить величезну справу для країни. Що більше буде таких компаній, то за більш високою ціною прийматимуть зерно в наших аграріїв, то міцніше і впевненіше почуватимуться сільгосптоваровиробники.

Микола ЗАБЛОТНИЙ, голова Новоодеської районної держадміністрації:

— Це будівництво дасть нам нові робочі місця. У Новій Одесі, на жаль, нечасто будуються об'єкти, котрі забезпечують роботою більш як сто людей. Очікується додаткове надходження в бюджет близько двох мільйонів гривень, а це ремонт шкіл, дитячих садків, забезпечення інших соціальних програм.

Сергій НАЗАРЕНКО, голова правління будівельної фірми «Житлобуд-Ніко»:

— Наша фірма з липня минулого року бере участь у великому ін-

Голова Миколаївської облдержадміністрації Микола Круглов, голова Миколаївської облради Тетяна Демченко та генеральний директор ТОВ СП «Нібулон» Олексій Вадатурський закладають у підмурівок майбутнього терміналу звернення до нащадків.

вестиційному проєкті «Нібулона». Це вже шостий термінал, у будівництві якого ми беремо участь. Завдяки підтримці голови Миколаївської ОДА М. Круглова з моменту ухвалення рішення й до початку будівництва минуло зовсім мало часу. За такого гарного інвестиційного клімату ми побудуємо на Миколаївщині не один такий термінал.

Віктор КИСЛИЧЕНКО, заслужений працівник промисловості, голова спостережної ради Миколаївського заводу залізобетонних виробів:

— Найбільш напружена робота очікує нас у районі останніх чот-

ирьох банок (смності для зберігання. — Авт.). У цьому місці дуже складні ґрунти. Учора був випробувальний варіант: шістнадцять палів пішли на глибину понад тридцять метрів. «Нібулон», звичайно, зазнає додаткових витрат, але натомість робиться все правильно, на віки. Завдяки будівництву нового зернового терміналу в Новій Одесі наш завод ожив. Не так давно ми виробляли понад сто видів продукції для потреб промислового і цивільного будівництва, обслуговували кілька регіонів України. Але з 2007 року на підприємстві

клімат. Про це казав, кажу й казатиму — все це завдяки Миколі Круглову, що досконало знає наш регіон.

Як правильно зазначив під час поїздки до Миколаєва Прем'єр-міністр України Микола Азаров, щоб здійснювати будівництво, необхідно щонайменше шість місяців на узгодження всіх питань, а зазвичай тяганина триває два роки. У нашому випадку бувало, що йшло й чотири роки на узгодження проєктної кошторисної документації й вирішення всіх земельних питань, проходження бюрократичних пасток. Але тут, у Новій Одесі, завдяки особистому контролю Миколи Петровича Круглова, нам удалося пройти всі дозвільні процедури й почати будівництво через чотири місяці. Ми так швидко ніде не проходили узгодження з усіма відомствами.

Олексій Опанасович Вадатурський підкреслив: нині «Нібулон» будує два річкові термінали — в Новій Одесі на Миколаївщині й Кременчуку в Полтавській області. На цих будовах одночасно працюватиме 86 підприємств, освоюючи 300 мільйонів гривень. Комплекс, що зводять у Новій Одесі, за словами Вадатурського, «об'єкт четвертого покоління компанії»: «Ми починали будувати п'ять років тому, і це вже підприємства четвертої модифікації. Це все одно, що чорно-білий комп'ютер порівнювати із сучасними зразками — із плоскою рідкокристалічною панеллю. Ось так і в нас модифікуються підприємства. На

Південному Бузі всі комплекси, які будує «Нібулон», — проєкт четвертого покоління».

Генеральний директор «Нібулона» впевнений, що за умов гарної погоди термінал у Новій Одесі буде побудовано за два місяці. Він особливо відзначив високу екологічність інвестиційного проєкту: «Проєкт «Зніме» з 2004 року України 120 тисяч вантажівок. До Миколаєва уже не треба буде везти три мільйони тонн зерна на автомобілях. Це колосальне розвантаження доріг, а також вулиць і мостів нашого міста». Вадатурський також нагадав, що завдяки інвестпроєкту аграрії за кожен вирощену тунну зернових отримують на 50–70 гривень більше.

— Ми максимально наближаємо наше підприємство до кожного фермера, кожен аграрій зможе без посередників реалізувати зерно безпосередньо на наше підприємство. Зникнуть посередницькі ланцюжки, а це означає детінізацію — збільшення прибутковості зернового ринку, його привабливість і легальність, — підкреслив Герой України.

За підрахунками компанії, для відновлення повноцінного судноплавства по річці Південний Буг до міста Вознесенська на днопоглиблювальні роботи буде потрібно 70 мільйонів гривень. «Ми готові вирішувати це питання й робитимемо це разом з облдержадміністрацією, Міністерством транспорту. Я думаю, таке резонансне явище не помітять неможливо, воно змусить чиновників вирішити це питання позитивно», — додав Олексій Вадатурський.

Галина ПОРФИР'ЄВА, Миколаївська область.

Фото автора
і Кирила АХТИМОВИЧА.

**Ці листи
надійшли
до редакції
два
десятиліття
тому...**

Людина людині — вовк?

Якось довелося мені почути саркастичний вислів: «За капіталізму людина людині — вовк, а за соціалізму людина людині — товариш вовк».

Згадав я цю фразу сьогодні після відвідин поштового відділення, де отримував посилку з Великобританії... На пошті я отримав пошматований пакет з потрошеним шоколадом, іншими продуктами в пошкодженій упаковці та митну декларацію, де значиться, що в посилці повинні бути дитячі іграшки, трикотажні речі, а ще копію митного акта, з якої я дізнався, що означених в декларації дитячих іграшок і трикотажу в посилці просто не було...

Ваш постійний читач
О. КОВАЛЕВСЬКИЙ.

Порівнюю і думаю

Верховна Рада УРСР має розглядати закон про пенсії. Я порівняв закон СРСР «Про пенсійне забезпечення громадян в СРСР» і «Закон РСФСР о пенсиях». І побачив, що закон СРСР спрямований на увітчення злиденного життя митців, проти письменників, журналістів, художників, акторів, композиторів. І, навпаки, — закон РРФСР спрямований на соціальний захист діячів літератури і мистецтва....

...Дуже прошу депутатів Верховної Ради УРСР проаналізувати проект закону УРСР про пенсійне забезпечення ще в комісіях. Думаю, що це повний повтор закону СРСР і там — довічна образа і відкидання за межу бідності членів творчих спілок України...

Юрій ЯРМИШ,
член президії правління
Спілки письменників України.

Читач обурюється

Перш за все хочу подякувати за газету. Широ кажучи, не сподівався, що будете так правдиво висвітлювати події... А зараз дещо про своє... Пишуть, що Україна має право вирішувати всі питання власної долі, окрім тих, що добровільно передає до відання Союзу. Не можу зрозуміти, чому господар, який не може навести порядок, береться довести до ладу 15 хат? Я не хочу, щоб знову застоювала ненька Україна, дивлячись на знищені ліси, сплюндровану землю, захмарене радіацією небо.

Я. КОТКЕВИЧ.

Романівка
Львівської області.

Програма для дітей

Чорнобиль... Біль і тривога з роками не вшхають, а навпаки, стають більшими. Особливо це стосується долі молодого покоління, майбутнього української нації.

Тому і пропоную створити цільову програму під назвою «Діти України». І перше, що треба зробити, — це заснувати лікувально-діагностичні центри з найновітнішим устаткуванням. Спеціалістів до них треба добирати на конкурсній основі.

...Гаяти часу не можна. Бо кожна дитина — то цілий світ.

Михайло ГУТНИК,
робітник.

Податок на... ветерана праці

Підприємцям непенсійного віку потрібно заробляти собі стаж та накопичувати кошти на пенсійне забезпечення у майбутньому. Але чому нас, пенсіонерів-підприємців, зобов'язують сплачувати такі внески? Ми свою пенсію вже заробили, багато з нас мають посвідчення «Ветеран праці», працювали в державних установах до 40 років, деякі — зі статусом «Діти війни». Ми пройшли через лихоліття, через голод 1947-го, вижили в нелегкі післявоєнні роки. Та й зараз стали підприємцями не з добра, не заради того, щоб погрітися на Канарах, а тому, що пенсія наша занадто мала і не сильно відрізняється від прожиткового мінімуму.

Шановні депутати! Зверніть увагу на наші проблеми, не зобов'язуйте нас віддавати до Пенсійного фонду більшу частину свого заробітку. Дайте допрацювати спокійно якихось ще 2—3 роки, на які Господь дасть ще сили...

Н. ФИСТИКАН
та ще 32 підписи.

Газети — радам!

Без гласності немає демократії. Телебачення, радіо, журнали, газети — джерела гласності. І від того, в чіях руках вони будуть, така й буде гласність і демократія, а отже, добробут народу. Це — прописні істини.

...Я — не член Руху, безпартійний, зі співчуттям ставлюся до комуністів. Я — за багатопартійність, плюралізм думок. А що виходить? Радянська влада в областях і районах не має свого друкованого органу...

Арсен ВЕСЕЛЮК,
депутат сільської ради.
Журавне
Літинського району
Вінницької області.

Роздуми на тему...

Нарешті ми маємо справжню демократію. Партій багато, свобода слова процвітає, знову-таки — ринок на порозі.

Дякувати нашому урядові, скоро заживемо, як усі нормальні люди. Товари на полицях крамниць з'являться, ринкові умови примусять рідний радянський сервіс усміхнутися не тільки іноземцям, кожний матиме квартиру, дібрану за власним смаком, а не побудовану за «типовим проектом». І не за горами цей рай, а майже поряд...

Юрій ЛИТВИНЮК,
робітник.

Київ.

1991

Майдан Незалежності. Фото Олександра КЛИМЕНКА.

2010

Демократія — це коли чути голос народу

Демократія — це передусім відкриті вибори. Не знаю, як загалом по Україні, але в нас про це й не чули. І тому депутати самі себе переобирають на наступний термін. Як проводити вибори — думок багато і всі вони правильні! Єдине, що не враховує при цьому жодна пропозиція, — це строковість. Ніде не йдеться про те, що робота депутата не може бути безстроковою. Одна і та сама людина не може переобиратися пожиттєво. Бо в такому випадку виникає нова форма тоталітаризму — парламентського. Це те, що ми маємо в даний час.

С. БОВИКІН.

Костопіль Рівненської області.

Хочемо їсти

Коли уряд перестане з нас знущатися? На зуб нічого покласти. А хвалились, що склади забиті товарами, тільки нову ціну треба чекати... По-моєму, дочекаємось голоду.

Семен ЛЮЗА.
Дружківка
Донецької області.

Гроші замість належної машини

Мені — 87 років, я — інвалід Великої Вітчизняної війни І групи, брала участь у битві за Берлін. 17 років мені держава обіцяє видати машину. Цікаво, невже чиновники не розуміють, що ветерани, яким уже за вісімдесят, не можуть самостійно керувати автомобілем. Та й черга така, що навряд чи дочекаєшся.

Чи не краще ветеранам, за бажанням, замість автомобіля видати гроші, хоча б 50% від вартості машини? Ми на ці гроші купили б новий одяг, змогли б собі дозволити нормально харчуватися. Адже не секрет, що більшість людей похилого віку не можуть дозволити собі оновок, доношують одяг, куплений ще при комуністах. Нехай депутати подумают, яка мої пропозиції втілити в життя...

Антоніна УШАКОВА.
Хмельницький.

Принизили тих, хто більш за всіх працював

Звернутися до газети спонукала несправедливість при виплаті пенсій. Непокоїть, що люди, які найбільше віддали сил, часу і здоров'я суспільно-корисній праці на благо всього народу, виявилися найбільш зневаженими державою...

Маю 42 роки трудового стажу, а добавку до пенсії одержали ті, хто працював сезонно — по 3—5 місяців на рік. Їм і працювати було легше, і праця їхня менш відповідальна, за весь вік вони ледве «назбирали» 20—25 років стажу. А нині почалася зрівнялівка. Яке бажання працювати буде у молоді, коли легше десь «перекантуватися», а пенсію одержиш, як і той, хто чесно «пахав»?..

Ніна ОМЕЛЬЯНЕНКО.
Жаб'янка
Лисянського району
Черкаської області.

Ми — сильні, розумні, талановиті

У нас є все, щоб гідно жити. Цього потрібно тільки дуже сильно захотіти. А Бог нам допоможе. Вважаю, що своє відродження ми повинні почати з відродження духовності. Не треба дивитися на інших народів. У нас свої цінності і своє обличчя. Ми — українці! Ми не схожі на інших. Ми — працьовиті, талановиті, розумні, гарні і душею, й тілом. І все в нас вийде...

Віра ОРЕЛ.

Дніпропетровськ.

Нема коштів — лягай і помирай

У сільській місцевості, усе, що можна було закрити, пограбувати, — все закрито і пограбовано. Знищено без інтервенції і війни. Урядовці тільки й говорять про тенденції щодо укрупнення районних лікарень.

...Людей залишили без допомоги медиків, померати. Бо у наш час, поки додзвонилися до лікарня, поки знайдеш авто, поки доберешся до райлікарні, то, як кажуть, «і лапті можна склеїти». Спеціалісти, які працювали у селі, тепер безробітні. Невже в уряді не розуміють цієї обставини? Ми ж повинні жити не одним днем, а думати про майбутнє! Сьогодні — ламаємо, а завтра знову будуватимемо?

З повагою, Микола ГЛАДКИЙ, пенсіонер.
В'язівка
Городищенського району
Черкаської області.

**...а це те,
що турбує
дописувачів
нині**

На Кубі відкрили першу за останні 50 років католицьку семінарію, повідомляє BBC. В урочистостях брав участь Президент Рауль Кастро

Сенат США до кінця року ратифікує новий російсько-американський договір про заходи з подальшого скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь, заявила глава держдепартаменту Хілларі КЛІНТОН під час візиту до столиці Нової Зеландії Веллінгтона (РІА Новости)

ПЛАНЕТА

Величезний літак загубив двигун, але катастрофи вдалося уникнути

На стрічках інформаційних агентств учора з'явилися повідомлення про те, що над небом Індонезії розбився аеробус найбільшої австралійської авіакомпанії «Куантас Ейрвейс» і на останньому з островів уже збирають уламки. Але через деякий час представники «Літаючих кенгуру», як ще називають цього перевізника, інформацію про катастрофу літака спростували, повідомивши про його екстрену посадку. Однак уламки лайнера з неба справді падали...

Першими про неполадки літака повідомили жителі індонезійського острова Батам після того, як їм на голови з неба посипалися червоно-білі шматки фіюзеляжу. Досить великі уламки впали на житлові будинки й неподалік торговельного центру. Деякі остров'яни стверджували, що бачили, як авіалайнер горів. Місцева телекомпанія відразу поспішила видати повідомлення, що в Індонезії розбився аеробус А-380 австралійської авіакомпанії «Куантос», що прямував за маршрутом Лондон—Сідней. Але невдовзі офіційні представники авіакомпанії спростували цю інформацію й розповіли, що А-380 зробив аварійну, але успішну посадку в Сінгапурі. На його борту перебували 433 пасажирів та 26 членів екіпажу, ніхто не постраждав.

У Сінгапурі в аеробуса була проміжна посадка, але незабаром після зльоту в лайнера відмовив один із чотирьох двигунів, і пілот вирішив повернутися. В авіакомпанії підкреслили, що конструкція літака дозволяє йому благополучно летіти на трьох працюючих двигунах.

Судячи з ушкоджень гондולי двигуна, неполадки були досить серйозними. Силова установка, мабуть, зазнала механічних ушкоджень. Аеробуси А-380 обладнані двигунами «Ролс-Ройс», моделі «Тренд-900». Цей авіалайнер був побудований у 2008 році.

За словами фахівців, це, мабуть, найсерйозніша пригода з аеробусами А-380 від моменту їх введення в комерційну експлуатацію 2007 року. У квітні цього року знову-таки з аеробусом «А-380» авіакомпанії «Куантос» сталося інша НП. У момент посадки лопнули відразу два колеса. Того разу також ніхто не постраждав.

Нагадаємо, аеробус А-380 — найбільший у світі пасажирський лайнер. Розмах крил сягає 80 метрів, довжина фіюзеляжу — 73 метри. Лайнер може здійснювати безпосадковий перельоти на відстань до 15 тисяч кілометрів і перевозити 525 пасажирів.

Пригода в Сінгапурі — серйозний удар по репутації авіалайнера як одного із найбезпечніших літаків. Причини аварії буде розслідувано. Найпевніше, до закінчення слідства буде припинено польоти інших А-380.

Яна СТАДІЛЬНА.

Саркозі викрили у стеженні за журналістами

Президент Франції Ніколя Саркозі особисто координував дії спецagentів, які займаються стеженням за журналістами, пише The Independent з посиланням на французьке видання Le Canard Enchaîné. Під спостереження потрапляли ті кореспонденти, які вели власні розслідування.

Щойно Саркозі бачив статтю про себе або своїх друзів, він наказував співробітникам Центрального управління внутрішньої безпеки взяти журналіста під нагляд. Інформацію про стеження за журналістами вже спростували й у президентській партії «Союз за народний рух», і в службі контррозвідки. Лідер партії Ксав'є Бертран назвав публікацію «грандіозним абсурдом», а у спецслужбі сказали, що ніколи не одержували вказівок від президента.

Проте головний редактор Le Canard Enchaîné наполягає на надійності джерел. До того ж протягом останніх тижнів сталося кілька крадіжок комп'ютерів у журналістів. А у вересні Le Monde звинувачувала Саркозі у переслідуванні джерел журналістів. Тоді видання стверджувало, що для виявлення інформатора прослуховували мобільні телефони низки чиновників.

Республіканці обіграли демократів завдяки жорсткому компромату

На другий день після обрання американцями представників до нижньої палати, а також частково сенату і органів місцевої влади майже всі друковані засоби масової інформації вийшли приблизно з однаковими заголовками передовиць «Республіканська партія взяла під контроль палату представників, а коаліція Обами намагається балансувати між розлюченими виборцями».

Водночас багато експертів зазначають, що республіканцям удалося обіграти конкурентів лише завдяки досить жорсткій машині компромату, яку вони включили із самого початку перегонів. Зокрема, і на президента Барака Обаму. Йому закидали невиконання обіцяних реформ. Ідеться насамперед про медичну реформу, яку він задекларував, проте, щоб її втілити, партії Обами забракло голосів підтримки в парламенті, оскільки представники його партії, на відміну від республіканців, не завжди одностайні. Місцеві мешканці обізнані з українською проблемою, навіть проводять паралелі з нашим демократичним табором. З цієї самої причини Обами також не вдалося заповнити надійними кадрами вакантні місця у себе в адміністрації.

Фото Сіньюа/Укрінформ.

Згоду на їх призначення не було отримано. Через блокування сенату не було підтримано і чимало супроводжуючих цю реформу законів. Але це, як з'ясувалося, не виправдання для виборців.

Утім, така картина в Америці спостерігається досить часто. Майже всі президенти після двох років свого правління, отри-

мували червону сигнальну картку на парламентських та місцевих виборах. Цього разу винятку не сталося.

Марина КРИВДА.

Вашингтон.

На знімку: жителі Грінбелта, штат Меріленд, голосують під час проміжних виборів у США.

Похорон пройде на державному рівні й транслюватиметься у прямому ефірі

Колишньому прем'єр-міністру Росії Віктору Черномірдіну організовано похорон на державному рівні. Указ про це підписав у Москві Дмитро Медведєв. Сьогодні Віктора Степановича поховать на Новодівочому цвинтарі столиці. І сам глава держави візьме участь у жалобній церемонії. Українську делегацію очолить міністр закордонних справ Костянтин Грищенко. Відомо також, що попрощатися з колишнім послом РФ приїде й екс-президент України Леонід Кучма.

Це другий похорон такого рівня в історії нової Росії після смерті Бориса Єльцина в 2007 році. У другій половині дня середі Дмитро Медведєв підписав указ «Про організацію похорону В. С. Черномірдіна». «У ніч на 3 листопада 2010 р. помер В. С. Черномірдин — видатний державний діяч, який обіймав посаду глави уряду Російської Федерації», — йдеться в указі...

У документі дається розпорядження поховати Віктора Черномірдіна у п'ятницю на Новодівочому цвинтарі у Москві. Глава держави також доручив ВДТРК організувати пряму трансляцію похорону. Трансляцію вестиме телеканал «Россия-24».

Крім того, Медведєв у середу виступив зі спеціальним зверненням у Кремлі, в якому назвав Черномірдіна «народним прем'єром». «Не стало Віктора Степановича Черномірдіна, це велика втрата для всієї нашої країни. Він був символом нової Росії, він разом з нашою новою державою приймав різні рішення, часом болючі, і все життя служив своїй вітчизні», — сказав президент Росії.

У свою чергу, прес-секретар прем'єр-міністра Володимира Путіна Дмитро Песков відмовився повідомити, чи буде прем'єр-міністр на похороні Черномірдіна: «Ми не будемо це анонсувати».

Організацією похорону займається державна комісія,

склад якої затверджений Медведєвим. Керівником держкомісії призначено керівника адміністрації президента Сергія Наришкіна. Як кажуть у Кремлі, регламенту похорону високопоставлених чиновників немає, тому у кожному конкретному випадку рішення приймає комісія з урахуванням досвіду проведення подібних заходів і побажань близьких покійного.

Напередодні о 16.00 доступ всіх бажуючих до тіла Віктора Степановича для прощання був відкритий у Будинку прийомів уряду. Відспівування відбудеться в Успенському храмі Новодівочого монастиря. Крім того, відповідно до указу Міністерству закордонних справ дано доручення сповістити іноземні держави про кончину Черномірдіна. На похорон будуть запрошені представники інших держав.

Нагадаємо, Віктор Черномірдин помер ранком у середу на 73-му році життя. Офіційною причиною смерті називають інфаркт міокарда.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Наймогутніша людина у світі — лідер Китаю

«Наймогутнішою» людиною планети, у рейтингу найвпливовіших людей світу за версією журналу «Форбс», визнано голову КНР Ху Цзіньтао, за ним ідуть президент США Барак Обама, який торік був першим, і король Саудівської Аравії Абдалла бін Абдель Азіз.

Четверте місце у списку посідає російський прем'єр Володимир Путін. А от президент РФ Дмитро Медведєв лише дванадцятє.

Ну а в першу десятку ввійшли: Папа Римський Бенедикт XVI, канцлер Німеччини Ангела Меркель, британський прем'єр Девід Кемерон, глава ФРС США Бен Бернанке, лідер правлячої в Індії партії Соня Ганді й засновник Microsoft Білл Гейтс.

Генсеків ООН Пан Гі Муну журнал відвів 47 місце. Не забув «Форбс» і про негативних персонажів світу: Усама бен Ладен — на 57-й позиції.

Тест на демократичну зрілість доведеться перескладати?

СВІТ ПРО УКРАЇНУ

Низка європейських газет присвятила статті місцевим виборам в Україні, що відбулися 31 жовтня. Вони звертають увагу на поглиблення розколу українського суспільства, свідченням чого є триумфи Партії регіонів та «Свободи».

У статті, присвяченій українським виборам, газета «Зюддойче цайтунг», зокрема, пише: «Місцеві вибори в Україні в неділю підтвердили політичний розкол країни. В той час як у російськомовних регіонах на сході та півдні з великим відривом перемогла Партія регіонів, у багатьох районах Західної України (...) вперше вийшло вперед націоналістичне об'єднання «Свобода».

Австрійське видання «Die Presse» друкує гостьовий коментар директора представництва Фонду Аденауера в Україні Ніко Ланге. В ньому

висловлюється упевненість, що Янукович «тест на демократію» склав «непереконливо». Тому Україна дедалі більше стає «тестом для ЄС»: «В останні місяці багато політиків у Європейському Союзі дивилися на Україну насамперед із сумішню нерозуміння й нецікавості, неодноразово висловлюючи сподівання, що ті, кого в 2004-му обвинувачували у фальшуванні виборів, при владі в 2010-му набули демократичної зрілості. Обмеження демократичних свобод в останні місяці та місцеві вибори демонструють, однак, іншу картину».

Швейцарська газета «Нойе Цюрхер цайтунг» відзначає: «Для того, щоб добитися триумфу також і на місцевому рівні, нова українська влада не шкодувала засобів. Особливо у Львові та Одесі в минулі тижні спостерігалось велике напруження. В обох цих великих містах попередні міські голови мають велику популярність, але не належать до Партії регіонів».

За матеріалами «Німецької хвилі».

Кількість загиблих від повені у Таїланді збільшилась до 107 осіб — це найсильніший удар стихії за останні 100 років.

Місцеві жителі йдуть затопленою вулицею у місті Хатяй, провінція Сонгкхла.

Фото Photoshot/Укрінформ.

Колишньому прем'єр-міністру Росії Віктору Черномірдіну організовано похорон на державному рівні

Залишили через невизначеність

ТРИВОЖНИЙ ДЗВІНОК

У Переписі та сусідніх Деревинах цього року пішли на пенсію відповідно три та п'ять вчителів від 46 до 55 років. Педагогічні колективи втратили професіоналів з багаторічним досвідом роботи.

Директор **Переписької** ЗОШ І—ІІ ступенів Тетяна Лещенко з боєм каже про рішення колег, які, вважає, зробили вимушений крок.

— Уже два роки стоїть питання про закриття освітнього закладу (школу відвідують 35 учнів). Ці розмови, звісно, не надихають на роботу.

Тут майже в усіх класах по три-чотири учні, відповідно вчителям удвічі зменшена кількість оплачуваних годин. Наприклад, у 5 класі уроки трудового навчання, фізкультури мають проводитись раз на два тижні, музичне, образот-

ворче мистецтво — раз на місяць. Де взяти по 18 годин для повних ставок? Тільки за рахунок скорочення штату.

— Програму «Шкільний автобус» у нас називають «смерть села», — каже вчителька молодших класів Надія Третьак. — Як закриють заклад, куди нам з чоловіком іти? У Хоробичі? Туди ні учителі, ні учні не зможуть добратися в сніжну зиму.

У **Деревинах** головною причиною відставки педагогів за вислугою років стали заяви урядовців про підвищення пенсійного віку, ліквідацію пільг.

Парадокс, але вчитель математики Михайло Ященко, який у 55 років вийшов на пенсію, від того виграв.

— Мені нарахували пенсію в 1200 гривень, даватимуть щомісяця безкоштовно 346 кубометрів газу, 75 кіловат-годин електроенергії, — зазначає він.

А тим часом працюючі таких пільг не мають.

У місцевій ЗОШ, де 42 учні, сьогодні бракує вчителів. Добре, що прийшла молода вчителька та погодилася попрацювати ветеран Катерина Гордовенко, яка має невеличку пенсію за віком.

— Ну, це справедливо? — обурюється вона. — Я з 41-річним стажем отримую стільки само, як техпрацівник.

Тепер у Деревинах, як і в Переписі, збільшилося годинне навантаження. Але до пенсії за віком в обох школах допрацюють ще кілька педагогів...

Сергій ПAVЛЕНКО.

Городнянський район Чернігівської області.

На знімку: пенсіонери Іван Григорович та Надія Ростиславівна Батюти з Перепису тепер вестимуть власне господарство.

Фото автора.

Школа без підручників: неможливе стає можливим

ДО ДОШКИ!

Середина жовтня для десятикласників стала ПершOVERеснем. В область завезли підручники. Щоправда, аж ніяк не всі. Діти отримують книжки з історії, світової літератури, алгебри. Інші — напередодні Нового року. Кажуть, їх скрупульозно ділитимуть. Як же навчаються учні без книжок?!

— А мені вони не потрібні! З першого класу тягав важкого ранця, хоч тепер відпочину. «Предки» на копіювання гроші дають (Артур О.)

— У нашій родині троє десятикласників, бо ми — трійня! Змалку дружимо з комп'ютером, потрібну інформацію і підручники скачуємо з Інтернету. Нам і в бібліотеку ходити не треба (Віра П.)

— Навчаюсь у сільській школі. У класі — шестеро. З математики та української

літератури маємо два підручники на всіх. З іноземної вчитель на кожен урок роздруковує потрібний матеріал (Сергій Л.)

— А для чого це вам знати? Скажу правду, а на мене ще наїдуть (Віктор С.)

— Більшість учнів просили їхніх прізвищ не називати. Ще не знати, мовляв, як їхню думку оцінять.

— Ажіотажу, якого ми очікували, не сталося, — зазначає керівник науково-методичного центру міського управління освіти та науки Валентина Слободян. — Багато учнів ходять на заняття з ноутбуком, ще більше мають вдома Інтернет. Проте ми побоювались, що у вересні, коли на сайт міністерства зайдуть всі десятикласники, наші діти опиняться в непростій ситуації. (На початку вересня скачати підручники з сайту було справді дуже проблематично. — Авт.) Тому ще влітку записали 200 дисків з текстами підручників і передали їх в усі шкільні бібліотеки. У кожному закладі можна знайти й віддрукований на принтері примірник. Їх отримали ті, хто не має комп'ютерів, і вчителі-предметники. Отож навчальний процес проходив нормально. Та шокує інше. Сьогодні на базарі продаються книжки з виконаними домашніми завданнями з усіх предметів. Здається, харківське видавництво їх продукує. Книжка з доданим дис-

ком коштує 55 гривень. То навіщо голови ламати?! Навіщо взагалі школа, вчитель?!

У місті, звісно, забезпеченість персональними комп'ютерами та доступ до Інтернету на кілька порядків вища, ніж у селі. То що робити дітям глибинки?

Роздрукування однієї сторінки тексту коштує 30 копійок. Хмельниччина не ввійшла до списку пілотних областей, де Міносвіти проводить експеримент щодо повного переходу на електронні підручники. Але область готується.

Утім, освітан не підтримують медики. У міській дитячій лікарні проблему обговорили на виробничій нараді.

Тетяна Очеретенко, головний лікар, вважає, що від важких портфелів та малорухливості діти мають захворювання хребта. Адже сидять не тільки в школі, а й дома. Перед телевизором, комп'ютером.

Лариса Калюжна, окуліст, підтримує керівника: «Окрім хвороб опорно-рухового апарату, сучасні школярі масово втрачають зір. Під час останнього профогляду ми виявили дві тисячі учнів із порушеннями зору, а ще два роки тому їх було 1500. Деякі батьки навіть дошкільнятам купують ПК. З яким зором дійдуть вони до десятого класу?».

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

ФОТОЕТЮД

На уроці праці.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інформаційний ресурс — на різних носіях

КЛАСНА РОБОТА

Державна науково-педагогічна бібліотека (ДНПБ) України, про яку мріяли освітяни й бібліотекарі понад 100 років, заснована з ініціативи Академії педагогічних наук та Міністерства освіти і науки у 2000-му.

Створена на базі наукової бібліотеки Інституту педагогіки АПН та Центральної освітянської бібліотеки МОН, ДНПБ поєднала в собі функції бібліотеки загальнодержавного рівня та спеціальної академічної книгозбірні. Де-юре вона є науково-дослідною установою в складі НАПН. У листопаді 2003 року їй присвоєно ім'я видатного педагога-гуманіста і вченого Василя Сухомлинського.

Мета діяльності ДНПБ — науково-інформаційне забезпечення інноваційного розвитку освіти, упровадження

досягнень науки та передового досвіду, а також сприяння освіті та самоосвіті педагогічних, науково-педагогічних, бібліотечних кадрів, студентів, батьків.

ДНПБ формує всеукраїнський галузевий інформаційний ресурс, який об'єднує фонди бібліотек мережі. Значною частиною цього ресурсу є сама книгозбірна імені Сухомлинського, що налічує понад півмільйона примірників документів на різних носіях інформації. Важливими складовими фонду є рідкісні та цінні видання з педагогіки та психології (II пол. XVII — поч. XX ст.), результати дисертаційних досліджень, вітчизняні та зарубіжні підручники (XIX—XXI ст.) для закладів освіти різного рівня та галузеві періодичні видання понад 1000 назв (1836—2009 рр.), документи іноземними мовами. Щорічно ресурсами бібліотеки користуються понад 40 тис. осіб, яким видається понад 400 тис. документів.

Губить дітей пиво

ПІДВОРІТТЯ

Ситуація з поширення алкоголізму серед школярів на Рівненщині близька до критичної, стверджують фахівці. Серед підлітків 13—15 років вісім з десяти вживали пиво й алкогольні напої. Дедалі частіше медики в стаціонарах надають допомогу дітям, які отруїлися алкоголем.

На жаль, йдеться не лише про хлопчиків. Дослідження показали, що кількість дівчаток, котрі вживають пиво, збільшилася вдвічі (раніше співвідношення становило 4:1, сьогодні 2:1). І серед них не тільки діти з неблагополучних родин.

На профілактичному обліку перебувають близько 400 дітей.

Що батьки, школа можуть запропонувати дітям вулиці замість пляшки пива? Питання важливе. Про кращий досвід зайнятості підлітків у селі, мікрорайоні міста редакція має намір розповідати. Запрошуємо до розмови тебе, читачу.

«ГОЛОС» ПОЧУТО

Дев'ятирічку відстояли. Дякуємо!

Від ведучого. 23 липня 2010-го на сторінці «Освіта: без рожевих окулярів» надруковано матеріал «Тишком-нишком заклад зникне?». У ньому йшлося про наміри чиновників без згоди громади закрити сільську школу.

Здоровий глузд, вчителі та батьки перемогли — заклад функціонує. Про це лист від жителів села Тулинці:

«Із радістю повідомляємо, що Тулинська загальноосвітня школа І—ІІ ступенів працює! І це значною мірою завдяки вам, голосоукраїнці!

Активна підтримка наших зусиль відстояти школу і безкомпромісна позиція громади і газети Верховної Ради переконливо довели, що гуртом можна подолати будь-які перешкоди.

Діти навчаються в рідній школі в улюблених учителів, село оживає і має майбутнє. За це вам низький уклін і щира наша подяка, шановні журналісти!

З повагою, педагогічний колектив ЗОШ І—ІІ ступенів, батьківський комітет та громада села».

Тулинці
Миронівського району
Київської області.

ІЗ-ЗА ПАРТИ — НА ЛАВУ

«Дівчата-дури побили подругу!»

Так названо аматорське відео, на якому відзнято жорстоке побиття дівчинки. Відеоролик розміщено в Інтернеті. Автор відео — учень 6 класу, герої — дівчата 13—16 років. Агресія одних та байдужість інших — основна сюжетна лінія кіно.

Події розгорталися у Полтаві. Серед білого дня підлітки влаштували розбірки біля школи. Дівчина 13 років, впавши на коліна, приймала численні удари дев'ятикласниці. Над жертвою стояла 16-річна учениця професійно-технічного училища, яка змушувала жертву витирати їй взуття. Жах тривав близько 15 хвилин та супроводжувався нецензурною лайкою, а також сміхом та гучними коментарями з боку гурту учнів школи. Дівчинка, немов загнаний звір, терпіла образи та стусани колишньої подруг, а її однокласники та старшокласники байдуже спостерігали за всім, знімаючи криваве дійство на мобільні телефони.

Сергій Онищенко, нейрохірург Полтавської дитячої міської клінічної лікарні, розповів, що жертву насилья привезли у тяжкому стані. Обличчя дитини було в синцях, закривавлене, а в очах — непереборне відчуття страху та відчаю.

Діагноз не забарився: закрита черепно-мозкова травма, струс головного мозку та перелом кісток носа без зміщення. За словами мами потерпілої школярки, товаришували відносно недавно. Через деякий час дружба дала тріщину. Ймовірно, через мобільний телефон, який начебто донька викрала у однієї із дівчат.

«Вони вимагали гроші, — пояснює сама потерпіла, — спочатку сказали, щоб я принесла 500 гривень, пізніше — 250. У мене не було таких грошей, тому вони мене й побили». На моє запитання: чому ніхто із старшокласників, які були там, не захистили її, не втрутилися у конфлікт, дівчинка не відповіла.

Жанна Ахіджанян, начальник кримінальної міліції у справах дітей УМВС України в Полтавській області, каже, що з дитячою жорстокістю зустрічається не вперше, але цей випадок для неї є вкрай важким для розуміння.

Ще б пак!

Алла КВІТКА.

Полтава.

«Шахтар» порадував якістю гри

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 4-й тур. 3 листопада.

Група Е. «Базель» (Швейцарія) — «Рома» (Італія). 2:3. ЧФР (Румунія) — «Баварія» (Німеччина). 0:4.

1. «Баварія»	12
2. «Рома»	6
3. ЧФР	3
4. «Базель»	3

Група F. «Челсі» (Англія) — «Спартак» (Росія, Москва). 4:1. «Жиліна» (Словаччина) — «Марсель» (Франція). 0:7.

1. «Челсі»	12
2. «Спартак»,	6
3. «Марсель»	6
4. «Жиліна»	0

Група G. «Мілан» (Італія) — «Реал» (Іспанія, Мадрид). 2:2. «Осер» (Франція) — «Аякс» (Нідерланди). 2:1.

1. «Реал»	10
2. «Мілан»	5
3. «Аякс»	4
4. «Осер»	3

Група H. «Партизан» (Сербія) — «Брага» (Португалія). 0:1.

«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Арсенал» (Англія, Лондон). 2:1. Голи: Волкотт, 10, Чигринський, 28, Едуардо, 45.

«Шахтар»: П'ятов, Срна, Чигринський, Ракицький, Рац, Гюбшман, Гай (Тейшейра, 62), Жадсон (Коста, 73), Вілліан, Едуардо, Адріано (Морено, 88). **Тренер** — Мірча Луческу.

«Арсенал»: Фабіанський, Ебуе, Скілаччі, Джуру, Кліші, Волкотт (Томас, 82), Істмонд (Вела, 59), Вілшир, Росицький, Насрі, Бендтнер (Шамаг, 73). **Тренер** — Арсен Венгер.

Рефері — Массімо Бузакка (Швейцарія).
Донецьк. «Донбас Арена». 51 153 глядача. 7 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Арсенал»	3	0	1	15—4	9
2. «Шахтар»	3	0	1	7—6	9
3. «Брага»	2	0	2	3—9	6
4. «Партизан»	0	0	4	1—7	0

Річ не в тім, що «Шахтар» у Лондоні поступився з великим рахунком, а вдома взяв мінімальний реванш. Головне, що чемпіон України, пропустивши першим у донецькому матчі (прогавили Волкотта і дали змогу втекти цьому, чи не найшвидшому в світі, гравцеві), помітно посилив гру, діяв дуже привабливо і завзято. Госпо-

дарі перекрили і центр поля, і фланги, позбавивши суперника м'ячу.

І це принесло плоди — «гірники» зламали «гармашів». Після розіграшу стандарту (виконував Жадсон) високий Чигринський ефектно пробив головою, і м'яч влетів у ворота. Здавалося, можна було б перевести подих. Однак до неччани навіть і гадки не мали чинити так. Навпаки, вони ще більше додали жару. В одному з яскравих епізодів Срна передачею з флангу знайшов Едуардо, котрий без зайвої метушні поклав м'яча у ворота, мов більйардну кулю в лузу. Усі ці події та ще багато цікавих моментів уклалися в рамки першого тайму. Після перерви «Шахтар» і не збирався скидати оберт, демонструючи пристойну функціональну готовність.

Було б неправильно не згадати, що «Арсенал» прибув у Донецьк без кількох своїх головних виконавців — Фабрегаса, ван Персі, Аршавіна... Але і ті, хто вийшов на поле «Донбас Арени» у складі «гармашів», висококласні майстри. І значимість перемоги українського клубу не викликає жодного сумніву.

Після такої половини зустрічі відсиджуватися біля власних воріт гостям не було жодного сенсу. Вони було спробували у звичному для себе стилі встанови-

Фото ФК «Шахтар».

ти контроль над центром поля. Але «Шахтар» на своєму стадіоні і сам полюбляє володіти м'ячем та грати в комбінаційний футбол. Отож поступово наші гравці знову перебрали ініціативу і не раз мали нагоди збільшити рахунок. Хоча віддамо належне й футболістам «Арсенала», котрі могли моменти забити ще. Але блискуче (протягом усієї зустрічі) грав П'ятов, старанно й чітко діяли оборонці, а кілька разів господарів рятували стійки воріт.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: донецчанин Едуардо (в центрі) засмутив своїх колишніх одноклубників.

Турнірна хроніка

Плавання. Москва (Росія). Етап Кубка світу. Золоті медалі виграли українські спортсменки Дарина Зевіна (200 і 100 м на спині) і Андрій Коваленко (200 м брасом). В активі нашої команди також іще срібна і три бронзові нагороди.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. «Азовмаш» (Маріуполь) - «Дніпро» (Дніпропетровськ). 80:88 (22:28, 14:20, 24:18, 20:22). «Кривбасбаскет» (Кривий Ріг) — «Хімік» (Южний). 76:62 (27:14, 14:11, 23:26, 12:11).

ОГОЛОШЕННЯ

У зв'язку зі зміною кількості лотів, призначених для продажу на аукціоні, Приватне підприємство "РОД" повідомляє про відміну аукціону з продажу комп'ютерної і мережевої техніки та банківського обладнання - нових та буввших у використанні банкоматів Diebold Opteva 500, Diebold Opteva 520, Diebold Opteva 562, які обліковуються на балансі ТОВ "Укрпромбанк", призначеного на 16 листопада 2010 року, інформація про який була опублікована у газеті "Голос України" випуск № 203(4953) від 29.10.2010 року. Нову дату, місце проведення та інші істотні умови аукціону буде визначено у новому оголошенні.

Приватне підприємство "РОД" повідомляє

про продаж на аукціоні комп'ютерної і мережевої техніки, банківського обладнання - нових та буввших у використанні банкоматів Diebold Opteva 500, Diebold Opteva 520, Diebold Opteva 560, Diebold Opteva 562 та POS-терміналів Sagem. Активи обліковуються на балансі ТОВ "Український промисловий банк".

Відомості по лотам №1-№6: маршрутизатор Cisco 805, буввший у використанні, 2005-2006 років випуску, стан робочий. **Стартову ціну продажу 1-го лоту даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.**

Відомості по лоту №7: маршрутизатор Cisco 871, буввший у використанні, 2008 року випуску, стан робочий. **Стартова ціна продажу лота 533,20 гривень (з урахуванням ПДВ).**

Відомості по лотам №8 - №28: банкомат Diebold Opteva 500 (новий), 2007 року випуску. **Стартова ціна продажу 1-го банкомату 61 225,00 гривень (з урахуванням ПДВ).**

Відомості по лотам №29 - №39: банкомат Diebold Opteva 562 (новий), 2008 року випуску. **Стартова ціна продажу 1-го банкомату 77 991,00 гривня (з урахуванням ПДВ).**

Відомості по лотам №40 - №58: банкомат Diebold Opteva 500 (буввший у використанні), 2007-2008 років випуску. **Стартову ціну продажу 1-го банкомату даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.**

Відомості по лотам №59 - №77: банкомат Diebold Opteva 520 (буввший у використанні), 2005-2008 років випуску. **Стартову ціну продажу 1-го банкомату даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.**

Відомості по лотам №78 - №97: банкомат Diebold Opteva 560 (буввший у використанні), 2004-2007 років випуску. **Стартову ціну продажу 1-го банкомату даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.**

Відомості по лотам №98 - №110: банкомат Diebold Opteva 562 (буввший у використанні), 2007-2009 років випуску. **Стартову ціну продажу 1-го банкомату даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.**

Відомості по лоту №111: 42 (сорок два) POS-термінали Sagem (буввших у використанні), 2007-2008 років випуску. **Стартова ціна продажу лота 69 484,72 гривні (з урахуванням ПДВ).**

Засоби платежу - грошові кошти. Оплата за придбане обладнання повинна бути проведена протягом 30 календарних днів з дня підписання протоколу аукціону. Додатково переможець аукціону сплачує організатору аукціону винагороду у розмірі 2% від кінцевої вартості придбаних лотів.

Грошові кошти за реєстрацію заяви на участь в аукціоні (реєстраційний внесок) в розмірі 17,00 (Сімнадцять) гривень (з ПДВ) за лот та гарантійний внесок (без ПДВ) в розмірі 10% від стартової ціни вносяться на рахунок Організатора аукціону (Приватне підприємство "РОД"): р/р № 26006301192 у Городищенському ВОБ № 3278, МФО 354529, код ЄДРПОУ 31490018.

Документи, які подаються для участі в аукціоні:
1. Заява про участь в аукціоні.
2. Комплект документів, вказаний у заяві встановленого зразка.
3. Документи, що підтверджують сплату гарантійного та реєстраційного внесків.

Аукціон буде проведений через 13 робочих днів після публікації даного оголошення: "23" листопада 2010 року об 11.00 годині за адресою: 01133, м. Київ, б-р Лесі Українки, 26.

Ознайомитись з обладнанням, що пропонуються до продажу на аукціоні, потенційні покупці можуть в ТОВ "Укрпромбанк" за адресою: м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26, щодня (крім вихідних днів) з "09:00" до "18:00" години.

Одержати додаткову інформацію та подати заяву за встановленою формою можна починаючи з "9" листопада 2010 року за адресою ПП "РОД": Черкаська обл., м. Городище, вул. Миру, 114 в робочі дні з 8-ї до 10-ї години. Кінцевий термін прийому заяв - "17" листопада 2010 року. **Довідки за телефонами: (04734) 2-02-48, моб. тел. (097) 314 70 05. http://www.ocenka.co.ua/.**

Загублено свідоцтво про реєстрацію вилочного навантажувача HYUNDAI HDF 25-5, серійний номер FG 0211067, реєстраційний номер 39620 АА, серія АБ № 460515, вважати недійсним.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) Постановою від 19.10.2010 р. по справі № 15/179-6 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру ТОВ «Форміка-Інвест» (04215, м. Київ, вул. Світлицького, 24-А, ід. код 35363798, рах. 26004605731 в ФКД ВАТ «Інпромбанк» у м. Києві, МФО 322863). Ліквідатором банку призначено арбітражного керуючого Щербаня О. М., ліцензія АВ № 499179 від 02.02.2010 р., поштова адреса: 01030, м. Київ, а/с 157.

Загальними зборами учасників вирішено припинити діяльність товариства з обмеженою відповідальністю "МААС-7" (ідентифікаційний код юридичної особи 34859088, адреса: м. Харків, пл. Свободи, 7) шляхом його ліквідації у добровільному порядку, відповідно до чинного законодавства України (протокол б/н від 14.10.2010 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців від дати публікації оголошення.

Ухвалою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) від 28.10.10 порушено провадження по справі № Б-19/199-10 про банкрутство акціонерного товариства закритого типу "Завод залізобетонних конструкцій №5" м. Харків (код ЄДРПОУ 01267722, 61060, м. Харків, пр. 50-річчя СРСР, 171, п/р 26007822363521 у ПАТ БАНК "ГРАНТ").

Ухвалою від 26.10.10 розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Корчана С. П. (ліц. АВ № 499169 від 09.02.10 р., 61022, м. Харків, пр. Правди, 7, кв. 8, тел. 050-592-93-92).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів від публікації.

Ухвалою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) від 28.10.10 порушено провадження по справі № Б-19/199-10 про банкрутство акціонерного товариства закритого типу "Завод залізобетонних конструкцій №5" м. Харків (код ЄДРПОУ 01267722, 61060, м. Харків, пр. 50-річчя СРСР, 171, п/р 26007822363521 у ПАТ БАНК "ГРАНТ").

Ухвалою від 26.10.10 розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Корчана С. П. (ліц. АВ № 499169 від 09.02.10 р., 61022, м. Харків, пр. Правди, 7, кв. 8, тел. 050-592-93-92).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів від публікації.

Постановою господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 18.10.2010 року у справі № 28/348-6-49/221 відповідно до ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» Акціонерне товариство закритого типу «Вібропрес» (02081, м. Київ, провулок Заводський, 1/2, код за ЄДРПОУ 16473663, п/р 260063012752236 в Харківському відділенні «Промінвестбанку» в м. Києві, МФО 322205) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Удовенка Романа Петровича (ліцензія серії АВ № 470418 від 30.04.2010 року), адреса: м. Суми, вул. Сумсько-Київських Дивізій, 24/2.

Заяви з вимогами кредиторів приймаються за адресою ліквідатора протягом 30 днів з моменту виходу оголошення.

- Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) № 50/394 від 26.06.2009 року ТОВ «Спектр-Максима-Флай» (м. Київ, вул. Оранжевська, 3, код 33156869) визнано банкрутом.

Ліквідатором по вищезазначеному підприємству призначено арбітражного керуючого Лещана Вячеслава Львовича (ліцензія серії АБ № 271494 від 26.10.2005 р., 03057, м. Київ, вул. Довженка, 16-в, кв. 42).

- Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) № 50/515-6 від 08.10.2010 року ТОВ «ПРОМ БУД МАШ ЛТД» (04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12, код 35625208) визнано банкрутом.

Ліквідатором по вищезазначеному підприємству призначено арбітражного керуючого Рибія Олега Володимировича (ліцензія серії АВ № 158520 від 09.01.2007 р., 04210, м. Київ, бул. Л. Українки, 10, кв. 36).

Ліквідатор ПАТ "Зембанк" (м. Харків)

оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, для проведення незалежної оцінки активів банку.

Мета: визначення ринкової вартості активів з метою продажу.

1.Пакети акцій 7 емітентів та паї 2 ТОВ, що належать банку.

2.Офісне та банківське обладнання: 1611 об'єктів у м. Харків та 497 у м. Київ.

3. Автотранспорт 3 одиниці у м. Київ.

Учасники конкурсу подають наступну конкурсну документацію: заява на участь у конкурсі, копія установчого документа претендента, копії кваліфікаційних документів оцінювачів, копія сертифіката суб'єкта оціночної діяльності, інформація (відомості про досвід роботи, кваліфікацію та особистого досвіду роботи оцінювачів).

Конкурсна пропозиція претендентів має містити вартість та строки виконання робіт.

Конкурсну документацію та конкурсну пропозицію подавати до приймальні ПАТ "Зембанк". Останній день подачі заяв - 15 листопада 2010 року до 17.00.

Конкурс відбудеться 19 листопада 2010 року о 14.00 в приміщенні ПАТ "Зембанк" за адресою: м. Харків, вул. Чернишевська, 4.

За більш детальною інформацією звертатися за тел. 700-77-04

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) постановами визнав банкрутами та відкрив ліквідаційні процедури по справах:

№ 622/070-10 від 28.04.10 МПП «Сателіт-95» (09100, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Гординського, 58, код 20618185);

№ 63/074-10 від 28.04.10 ПП «Білінтерглас» (09100, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Тургенева, 11, кв. 1, код 34845777);

№ 622/071-10 від 18.05.10 ПП «Січень» (09100, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Водопійна, 19, кв. 152, код 32926199);

№ 622/072-10 від 18.05.10 ВППФ «АВР-Лебен» (09100, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Тарашанська, 163А, кв. 271, код 20605604);

№ 611/064-10 від 19.05.10 Білоцерківське міське транспортне підприємство № 1 (09100, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Томилівська, 43, код 20609594);

№ 622/095-10 від 25.05.10 СТ МК «Добробут» (09161, Київська обл., Білоцерківський район, м. Узин, вул. Заводська, 10, код 30176243);

№ 611/080-10 від 02.06.10 МППФ «Роксолана» (09100, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Скірське шосе, 33, код 2166790);

№ 63/202-09 від 23.02.10 МПП «Весна» (09170, Київська обл., Білоцерківський район, с. Шкарівка, вул. Курсантська, 2, код 20622206);

№ 63/333-09 від 23.02.10 р. ПП «Діоніс» (09132, Київська обл., Білоцерківський район, с. Вільна Тарасівна, 2а, код 32268786).

Ліквідатором банкрутів призначено арбітражного керуючого Гусара І. О. (ліцензія серії АВ № 307316 від 06.03.2007 р.), поштова адреса: 01030, Київ, а/с 29.

ТОВ «Стандарт-2007» (код ЄДРПОУ 34981005) юридична адреса: 01011, м. Київ, вул. П. Мирного, 16/13 (літера А) повідомляє про втрату круглої печатки та документів товариства.

Печатку та документи підприємства вважати недійсними.

"Страхова компанія "БРОКБІЗНЕС"

у зв'язку з втратою полісів повідомляє про визнання недійсними нижченаведені бланки спеціального знаку державного зразка:

серія СД №№ 792281
серія СЮ № 68980-68981, 68984
серія СЖ №№ 624467-624469
серія ВВ №№1381757
серія ВВ №№ 3592864, 3592873
серія ВС №№ 2706302-2706305, 2706306, 2706332

Всього у кількості **16 штук**

бланки спеціального знаку державного зразка:

серія СШ №№ 0140209, 0140219
серія СЮ №№ 067925, 067936
серія СК №№ 752457-752459, 752462, 752464, 752465, 752477, 752500, 761718-761723, 761765, 761912

Всього у кількості **20 штук**

Ухвалою Господарського суду Запорізької області від 13.09.2010 по справі 19/181/10 порушено справу про банкрутство ТОВ «Техсельпром» (м. Запоріжжя, код ЄДРПОУ 33961276, р/р в Орджонікідзевському відділенні ПІБ). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Клименко О. Ю. Вимоги кредиторів та заяви від інвесторів на санацію боржника приймаються протягом одного місяця від дати публікації за адресою: 69063, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 44, оф. 33.

В тексті оголошення надрукованого в газеті «Голос України» № 201 (4951) від 27.10.2010 р., невірно вказано дату ухвали Господарського суду Київської області про порушення провадження у справі №Б11/142-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Центрінвествклад» (08300, Київська область, м. Бориспіль, вул. Дзержинського, 14; код ЄДРПОУ 30929156), вірна дата від 02.09.2010 року.

Господарський суд м. Севастополя (99011, м. Севастополь, вул. Л. Павличенко, б. 5) ухвалою від 17.06.2010 р. порушив провадження по справі № 5020-5/217-4/099-6/031-4/126 про банкрутство Приватного підприємства «Сільськогосподарське науково-виробниче підприємство «Футурум» (адреса: 990716, м. Севастополь, с. Тернівка, бульвар Леніна, 3, код ЄДРПОУ 13793798).

Розпорядником майна боржника призначений арбітражний керуючий Майницький Максим Ігоревич (ліцензія АБ № 271646 від 19.01.2006 р.), який проживає за адресою: м. Севастополь, вул. Некрасова, б. 65, кв. 20.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

БАТ «Вінницьке підприємство «Облагрохім» повідомляє про проведення 22 грудня 2010 року чергових загальних зборів акціонерів товариства, які відбудуться за адресою: 24357, Вінницька обл., Тростянецький р-н, с. Ободівка, вул. Котовського, 43, ТОВ Агрофірма «Ободівська», о 12 годині.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність за 2008 -2009 роки.

2. Звіт Спостережної Ради про діяльність у 2008 та 2009 роки.

3. Звіт Ревізійної комісії про діяльність у 2008 та 2009 роки.

4. Затвердження річного звіту, балансу та звіту про фінансові результати діяльності за 2008-2009 роки.

5. Затвердження порядку розподілу прибутку.

6. Затвердження змін та доповнень до Статуту.

7. Переведення випуску іменних акцій БАТ «Облагрохім», випущених у документарній формі існування у бездокументарну форму існування. Визначення депозитарію, який буде обслуговувати ви пуск акцій, що дематеріалізуються. Визначення Зберігача, у якого Товариство буде відкривати рахунки у цінних паперах Власникам акцій, що дематеріалізуються. Визначення дати припинення ведення реєстру. Визначення способу персонального по відомлення акціонерів про прийняття рішення про дематеріалізацію.

8. Розірвання договору з реєстратором Товариства в односторонньому порядку.

Реєстрація учасників зборів відбудеться 22 грудня 2010 року з 10.30 до 11.30 за місцем проведення зборів.

Для участі в загальних зборах акціонерам необхідно мати з собою документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів потрібно мати документ, що посвідчує особу, та довіреність на право участі у чергових загальних зборах, оформлену у відповідності до законодавства України.

Арбітражний керуючий розпорядник майна Товариства з обмеженою відповідальністю «МС Ойл Кард» (код ЄДРПОУ 32527593, 02660, м. Київ, вул. Попудренка, 52, оф. 101) повідомляє кредиторів ТОВ «МС Ойл Кард» про те, що господарським судом міста Києва (суддя Копитова О. С.) призначено попереднє судове засідання у справі про банкрутство № 28/118-6, яке відбудеться 25 листопада 2010 року о 10 год. 00 хв. за адресою м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б, в залі судових засідань № 11.

Господарський суд Кіровоградської області (25006, м. Кіровоград, вул. В. Чорновола, 29/32) Постановою № 11/18 від 21.09.2010 р. визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру боржника Закритого акціонерного товариства «Механомонтаж-200» (25007, м. Кіровоград, вул. Терешкової, 172, код ЄДРПОУ 01415200).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Підгорного Володимира Миколайовича (м. Суми, вул. Псільська, 4, кім. 9), ліцензія серії АВ № 307264 від 19 лютого 2007 р. Тел. для довідок 80635722080.

Постановою Господарського суду м. Києва від 23.09.2010 року по справі № 15/423-6-28/215-6 Товариства з обмеженою відповідальністю «Виробничо-будівельна компанія «Енергобуд» (04071, м. Київ, вул. Ярославська, 58, код ЄДРПОУ 33230664) визнано банкрутом та відносно підприємства відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Ковеза А. І., ліцензія Міністерства економіки України серії АВ № 158328, 01042, м. Київ, бульвар Дружби Народів, 11, кв. 17.

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 28.10.2010 р. у справі № 21/1006 визнано банкрутом Приватне підприємство «АМЕГА ЛТД», ід. код 36827550; адреса: м. Луганськ, вул. 1-а Слов'янська, 1в, та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Барсукову Валентину Олександрівну (поштова адреса: 91055, м. Луганськ, вул. Дзержинського, буд. 33, оф. 419; ліцензія АВ № 470494 від 07.07.2010 р.). Заяви кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Ухвалою Господарського суду Луганської області від 27.08.2010 р. порушено провадження у справі № 12/83 б про банкрутство Приватного підприємства «Сільськогосподарське підприємство «Оптиміст» (Луганська область, м. Свердловськ, вул. Енгельса, буд. 51, ідентифікаційний код 34263224).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Сидоренко Марію Вікторівну, ліцензія АВ № 307424 від 20.04.2007 р., що мешкає за адресою: 91024, м. Луганськ, вул. Чернігівська, 12.

Претензії приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Господарським судом міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) 22.10.2010 року по справі № 46/493-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «ВІПФ Ліфтпромсервіс» (03069, м. Київ, вул. Кіровоградська, 38/58, ід. код 34934348) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру та ліквідатором призначено Кічула С. Б., ліцензія серія АВ № 081007 від 26.04.2006 р.: 02167, м. Київ, вул. Лівківська, 28, кв. 15, т. 0672950803. Керуючий санацією Товариства з обмеженою відповідальністю «Київ-висотбуд» (ід. код 32305010) Кічул С. Б. повідомляє про проведення 06.12.2010 р. о 14.00 год. загальних зборів кредиторів даного товариства по справі Господарського суду Київської області № Б 13/058-08/3 за адресою: м. Київ, вул. Фрунзе, 47 (приміщення БАТ КБ «Національний стандарт»). Ліквідатор Товариства з обмеженою відповідальністю «Бігбудкомпані» (ід. код 35634804) Кічул С. Б. повідомляє про втрату печатки та статутних документів даного товариства у зв'язку із чим вважати їх недійсними.

ОГОЛОШЕННЯ

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ ТОРГІВ

1.1. Замовник торгів: Товариство з обмеженою відповідальністю "СГС ПЛЮС", 32294088.

1.2. Почтова адреса: 99704, м. Севастополь, вул. Ангарська 10

2. Інформація про предмет закупівлі: **роботи з подовження паркового ресурсу обладнання.**

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане у газеті Верховної Ради України "Голосі України" від 13.07.2010р. № 127 (4877).

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращею: 18.08.2010р.

5. Вартість договору про закупівлю (з урахуванням ПДВ): **825 000,00грн.**

6. Інформація про переможця торгів **Товариство з обмеженою відповідальністю "ВТЕРІС"**, ЄДРПОУ 34333673,

6.1. Поштова адреса переможця: 61105, м. Харків, вул. Киргизька, 19

6.2. Телефон (057) 739-07-41, факс (057) 739-07-08

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 27.10.2010 року по справі № Б11/158-10 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Агродельта» (07400, Київська обл., м. Бровари, вул. Грушевського, буд. 9/1, Код ЄДРПОУ: 35876078) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Рось-Консалт» (02222, м. Київ, пр-т Маяковського, 32-Д, к. 10, Код ЄДРПОУ 34344128).

Печатку, штамп та установчі документи банкрута ТОВ «Агродельта» вважати недійсними.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 74, пункту 1 статті 76 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково:

Кожухар Марії Сергіївни на посаду судді Вінницького апеляційного адміністративного суду; Гансецького Володимира Петровича на посаду судді господарського суду Житомирської області; Чорнобука Валерія Івановича, Лашевича Валерія Миколайовича, Паленика Ігоря Григоровича на посаду судді апеляційного суду міста Києва; Музиканта Сергія Лазаревича, Гладуна Володимира Романовича на посаду судді апеляційного суду Донецької області; Новікова Олега Миколайовича, на посаду судді апеляційного суду Черкаської області.

Постановами Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44б) від 25.10.2010 у справах № 50/531-б, № 50/532-б, № 50/533-б визнано банкрутами ТОВ «Інвестпрогрес» (02094, м. Київ, вул. Віскозна, 5, код ЄДРПОУ № 36463848), ТОВ «Торгівельна компанія «Орбіта» (04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12, код ЄДРПОУ № 36176207), ТОВ «Торговий дім «Київпродукт» -03150, м. Київ, вул. Анрі Барбюса, 40, кімн. 3, код ЄДРПОУ № 36387144).

Ліквідатором банкрутів призначено ТОВ «Екаторг-експо» (04209, м. Київ, вул. Героїв Дніпра, 7, код ЄДРПОУ № 32107847).

Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва або ліквідатору протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 27.10.2010 року по справі № Б11/159-10 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Стаббуд» (07400, Київська обл., м. Бровари, вул. Грушевського, буд. 9/1, Код ЄДРПОУ: 36432935) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «Трикіташ» (02222, м. Київ, пр-т Маяковського, 32-Д, к. 10, Код ЄДРПОУ 35619058).

Печатку, штамп та установчі документи банкрута ТОВ «Стаббуд» вважати недійсними.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Луганської області від 27.08.2010 р. порушено провадження у справі № 12/82 б про банкрутство Приватного підприємства «Сільськогосподарське підприємство «Оптиміст» (Луганська область, м. Свердловськ, вул. Енгельса, буд. 51, ідентифікаційний код 34263224).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Сидоренко Марію Вікторівну, ліцензія АВ № 307424 від 20.04.2007 р., що мешкає за адресою: 91024, м. Луганськ, вул. Чернігівська, 12.

Претензії приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 14.10.2010 року № 5/161 Б порушено провадження по справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «АЛЬФА-ТРЕЙД-КОМ» , ЄДРПОУ 37086041, 83052, м. Донецьк, бул. Шевченка, буд. 82, офіс 9, рахунок № 260000000039594 у ВТ КБ «Промекономбанк», МФО 334992, та введена процедура розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено Єресько Ірину Іванівну, ІНН 3004211048, ліцензія серії АВ № 081145 від 06.07.2006 р., 83000, м. Донецьк, пр. Київський, б. 62, кв. 7). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ-32, вул. Комінтерну (С. Петлюри), 16) від 20.08.2010 року за заявою Товариства з обмеженою відповідальністю «ХЮПО АЛЬПЕ-АДРІА-ЛІЗИНГ» порушено провадження у справі № Б22/173-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «МОНОЛІТЖИЛБУД», код ЄДРПОУ 33870226, юридична адреса: 08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Завокзальна, 7, банківські реквізити: р/р 2600401302487 у ТОВ «Укрпромбанк», місто Київ, МФО 321228.

Ухвалою Господарського суду Київської області від 21.09.2010 року у справі № Б22/173-10 розпорядником майна ТОВ «МОНОЛІТЖИЛБУД» призначено арбітражного керуючого Мадорського Юрія Володимировича (ліцензія Міністерства економіки України серії АВ № 456460 від 07.05.2009 р. (01133, м. Київ-133, а/с 2).

Кредитори Товариства з обмеженою відповідальністю «МОНОЛІТЖИЛБУД», вимоги яких виникли до дня порушення провадження у справі про банкрутство, протягом тридцяти днів з дня опублікування в друкованому органі об'яви про порушення справи про банкрутство, зобов'язані подати до господарського суду письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують.

Копії вказаних заяв та доданих до них документів кредитори зобов'язані направити боржнику та розпоряднику майна.

Вимоги конкурсних кредиторів, що заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, або не заявлені взагалі, - не розглядаються та вважаються погашеними.

Сьогодні в Україні переважно сухо, лише на Чернігівщині й Сумщині пройде дощ. Температура вночі підвищиться від 2—7 до 6—14 градусів тепла, у східних областях від 0—4° тепла до 6—8°. Удень потеплішає до 10—17, на півдні до 18—21 градусів вище нуля. Вітер південно-західний, південно-східний, 3—12 м/с. У Києві й області без опадів. Уночі термометри покажуть 4—7°, удень — 8—12° тепла.

КОРИСНО ЗНАТИ

І пам'ять не підведе!

(Продовження. Початок у № 193(4943) за 15.10.2010)
Хто з нас не помічав: давно, здавалося б, забуте раптом спливає, але часом важко згадати те, що було кілька годин тому. А трапляється, голова не пам'ятає, а руки знаходять або ноги самі ведуть. Пам'ять відмінно служить нам, є проявом і запорукою психічного здоров'я.
Потрібно знати й враховувати у своєму житті різні типи пам'яті. Це зорова, моторна, звукова, смакова і навіть больова пам'ять. Вона буває образна, емоційна, словесно-логічна, а також поділяється на епізодичну, довгострокову й короткочасну.

Що запам'ятовується найкраще?

- Цікаве, хвилююче, що інтенсивно переживається, пов'язане з яскравими емоціями.
- Глибоко усвідомлена інформація, та, що перемілюється на практиці, або те, про що повторюють кілька разів.
- Якщо людина сама собі дає установку що-небудь запам'ятати.
- При асоціативному зв'язуванні інформації із уже відомими знаннями й поняттями.
- Інформація, представлена на початку й наприкінці фільму, книги, виступу, якоїсь події.
- Найкраще залишаються в пам'яті незавершені дії, завдання, недоговорені фрази, тому що вони постійно актуальні для людини, так би мовити «незабутні».
- Громіздку, складну інформацію краще запам'ятовувати вроздріб і асоціативно або логічно зв'язати її.

Що далі, то гірше?

Дослідження вчених доводять, що пам'ять поліпшується до 20—25 років, потім тримається на одному рівні до 40—45 років, в 50 відрізняється найбільшою сприйнятливістю, після чого починає поступово згасати. Однак відомо безліч фактів, коли люди, які ведуть активний спосіб життя, займаються мистецтвом, наукою, читають газети й книжки, цікавляться новою інформацією, із задоволенням шукають і споживають її, і в соціальному віці мають чудову пам'ять.

Тетяна ГУРЛЄВА,
психолог.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Поради збирала
Оксана КАЛУГІНА
(oksana@golos.com.ua)

Застуда боїться лазні

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

Здавна відомо, що лазня є одним з найкорисніших і доступних методів оздоровлення організму. Під впливом жару відкриваються й очищаються всі пори тіла, видаляється бруд, відбувається швидке звільнення шкіри від клітин, що відмирають, підвищується кровообіг. Здоровим людям лазня допомагає підтримувати життєвий тонус, загартовуватися й уникати хвороб, а тим, хто застудився, — швидше одужати.

Висока температура й вологе повітря разом з потогінним чаєм — серйозна перешкода для розвитку застуди. Заздалегідь можна приготувати чай з липового цвіту, чебрецю, квітів бузини, аптечної ромашки.

А якщо повітря у лазні ще наситити березовим, евкалиптовим або м'ятним ароматами, то вийде чудова інгаляція, здатна вилікувати нежить і кашель.

Також можна застосовувати ялицеву, лавандову й ментолову олію (10—20 крапель на 2—3 л води). Спочатку потрібно хлюпнути на камені просто гарячу воду, а потім порціїми «піддавати» воду із зіллям. За такої методики парна швидко заповнюється корисним ароматом, а гаряче повітря не обпалює.

Жар, впливаючи на капіляри, поліп-

шує кровопостачання тканин, обмін речовин, підвищує опірність організму, стимулюючи в такий спосіб захисні сили. Адже причини захворювань часто криються не тільки в інфекціях. Малорухомий спосіб життя, песимізм, нерациональне харчування, паління, алкоголь — головні супутники хвороби. Лазневі процедури — це фізичне навантаження, під час якого з потом виводиться молочна кислота — основний чинник втоми, болю в м'язах і ломоти. Лазня є профілактикою хвороб опорно-рухового апарата й серцево-судинних.

Важливо пам'ятати, що кожен організм реагує на жар й холод по своєму й має схильність до тих чи інших захворювань. Тому відвідувати лазню необхідно тільки після огляду й дозволу лікаря.

Надія ВЕТОЧКІНА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Яку краватку вибрати

КОРИСНО ЗНАТИ

Купуючи нову краватку, варто звернути увагу на якість тканини, колір, ма-люнок, ширину, довжину.

Найбільше цінуються шовкові краватки ручної роботи. Непоганий вигляд має синтетична тканина під шовк. Бувають краватки з тонкої вовни, кашеміру, бавовни, льону й віскози, але останні швидко втрачають товарний вигляд і форму.

Забарвлення краватки на-самперед повинно гармоніювати з кольором костюма, сорочки, очей. Загальноприйнято, що краватка повинна бути темнішою за костюм або ж контрастувати, а сорочка повинна бути світлішою за краватку. Якщо сорочка з малюнком, то краватка має бути однотонною, і навпаки. Якщо з аналізом гар-

дероба виникають труднощі, то можна підбрати краватку до кольору очей.

Не останнє значення під час вибору має функціональність. Для повсякденного носіння пасують не-яскраві краватки з нейтральними, ненав'язливими візерунками. Не вимагають оригінальності й класичні ділові краватки — малюнки їх повинні бути простими й не-вигадливими, але тут варто звернути увагу на якість тка-нини. А от для зустрічі з да-мою можете вибрати краватку

димчасто-рожевий підходять як для основного тла краватки, так і для окремих малюнків.

Ідеальні кольори краватки — нефритовий, стриманий відтінок сірого, темно-сма-рагдового або маслинового. Такі кольори добре пасують чоло-

з незвичайною фактурою тка-нини або пок-риту цікавим орнаментом.

До найек-стравагантніших за кольором на-лежать червоні краватки, але вони приверта-ють до себе за-надто багато уваги й можуть «пригнічувати» власника. Хоча деякі відтінки — колір червоного вина, бордо,

земельна кірка, що перешкоджає аерації, а також утворюються глибокі тріщини. Через них надходять теплові потоки повітря, які підсу-шують кореневу систему, що ще не прижи-лася. У таких умовах саджанець часто гине.

Хоч би коли висаджували саджанці — восени чи навесні, поливати їх треба обов'язково. Обрізання робимо навесні. Позитивні результати приживлюваності саджанців плодових культур отримуємо, якщо мульчувати пристовбурні кола, незалеж-но від часу висадження. Мульча не дає у-ворюватися земельній кірці, а також тріска-тися землі навколо деревця. Сприяє аерації землі в пристовбурному колі й робота хро-баків. Це — якщо посадка весняна. А якщо осіння, — ще й охороняє кореневу систему від промерзання. Тільки товщина шару мульчі взимку має бути набагато більшою ніж навесні. Час посадки садівник обирає сам. Але хоча звернути увагу на ще один важливий чинник: восени — великий вибір сортів, а навесні цього немає, бо вже мину-ла осіння реалізація.

Садівникам північніших районів раджу купувати саджанці восени, а висадження робити по можливості — восени або навес-ні. Якщо восени саджанці не висадили, то прикопайте їх до весни в прикопі або по-містіть у льох, тільки коріння обов'язково потрібно засипати вологим піском. Протя-гом зими у льосі підтримуйте потрібну во-логість.

Олександр ДЯДЮРА,
переклад.

Кривий Ріг
Дніпропетровської області.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Коли висаджувати персики?

ДАЧНИКАМ НА ЗАМІТКУ

Одержую багато листів від садоводів. Майже всі запитують про технологію посадки персикових саджанців, а також коли їх краще висаджувати — восени чи навесні?

Зі свого досвіду скажу, що по-садку можна проводити як восе-ни, так і навесні — кожна має свої переваги й недоліки. Для будь-якого часу висадження посадкові ями готують завчас-но, заправляють їх родючим ґрунтом, в який додають золу та коров'ячий перегній — си-печь (не плутайте з курячим послідом). Вся ця маса ретельно перемішується в посадковій ямі й виставляється у вигляді конуса. По-тім ґрунтом, узятим з верхнього шару землі або завезеним окремо, присипаємо гір-ку (товщина присипного шару — 5—10 см).

Саджанець встановлюємо корінням на конус і регулюємо рівень щепи, щоб вона була на рівні землі. Кореневу систему заси-паємо землею, бажано чорноземом або ґрунтом, узятим з верхнього шару з міхридь. Землю навколо саджанця втоптуємо, ро-бимо земляний валик навколо пристовбурного кола й поливаємо. Після поливу бажано пристовбурне коло замульчувати будь-яким придатним для мульчування матеріалом.

Особисто я переважно саджаю восени. І

ось чому. Восени під час викопування сад-жанців у розпліднику їх сортують і залиша-ють до весни прикопаними. Але замість прикопування саджанець можна відразу помістити в посадкову яму. Яка різниця, де перезимувати. Тільки саджанець у по-садковій ямі залишається без змін. А прикопаний витягають навесні для висадження, чим завдають травм.

Якщо висаджувати восени, ко-ренева система встигає прижи-тися, а також за зиму земля в посадковій ямі під впливом снігу й дощів ущільнюється, що дає змогу вберегти корін-ня від підмерзання. Навесні за плюсової температури сад-жанець почне рости.

Розглянемо й інший варіант. Восени після викопування з роз-плідника саджанці залишили до весни прикопаними. Навесні наступно-го року йдуть дощі, температура — плюсо-ва. Потрібно висаджувати саджанці, але не дозволяють погодні умови. У прикопі сад-жанці під впливом тепла й вологи почина-ють вегетувати. Коли відновиться погода, починається висадження. Саджанці вий-мають із прикопу при цьому обламаються бруньки й порушується коренева система.

Після поливу земля навколо саджанця, тобто посадкової ями, ущільнюється й сідає. Але під впливом тепла й вітру, що дуже час-то буває навесні, вона швидко висихає й тріскається. Навколо саджанця утвориться

ЦЬОГО ДНЯ, 5 ЛИСТОПАДА

■ **1854.** Інкermannська битва — одна з ключових у Кримській війні. ■ **1895.** У Харкові народився Майк Йо-гансен, український поет-футурист. ■ **1935.** У Києві відкрито першу тролейбусну лінію. ■ **1935.** Луганськ перейменовано на Ворошиловград. (З 1990-го знову Луганськ.) ■ **1940.** Франкліна Рузвельта втретє обра-но президентом США. Єдиний президент в історії кра-їни, якого обирали на чотири строки. ■ **1957.** У бол-гарському місті Пловдиві встановлено пам'ятник радян-ським солдатам — "Альоша". ■ **1965.** Загинув на зйом-ках актор Євген Урбанський. ■ **1965.** У столиці Украї-ни введено в дію міст метрополітену через Дніпро.

Редактор номера Віталій СУДДА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мег-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 Зам. 18306

Макет, верстка — редакція газети «Голос України». 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами leto@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-по-шукова система Верховної Ради України «Законодавство»

